INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

- Pozycja (5) protokołu przeszukania mieszkania K. KRÓLA;
- Teczka „A" protokołu oględzin;

JAWNE
10.09.04

JAWNE
Podstawa prawna – art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)
T. Kyc

KONFEDERACJA

OBUiAD Warszawa

MPN 0141/3 tom 39
7597/III t. 39

Poligraficzno - Papiernicza Spółdzielnia Pracy „Nowator" Gdynia - Redłowo, ul. Stryjska 24

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

458
5/18

klub myśli niepodległościowej

1

KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ

UNIVERSITAS®

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Krzysztof Król

459

KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ

OBUiAD Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

460

OD WYDAWCY

W obecnym okresie, okresie zmian społeczno-gospodarczych i politycznych, w Polsce krystalizują się różnorodne idee i programy polityczne. Sprzyja temu pewna liberalizacja życia politycznego oraz istnienie kilku grup, których działalność opiera się na hasłach chrześcijańskich, narodowych, niepodległościowych, socjalistycznych, socjaldemokratycznych itp. Jednak w wielu przypadkach nawet ich istnienie nie jest szerzej znane społeczeństwu polskiemu. Większość Polaków w dalszym ciągu uważa, że jedynym ośrodkiem politycznym jest PZPR oraz satelitarne stronnictwa.

Dlatego też Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego postanowiło zapoznać społeczeństwo z programami i działalnością partii i organizacji politycznych. Ich prezentację zaczynamy od Konfederacji Polski Niepodległej - partii politycznej działającej od 1979 roku w Polsce, głoszącej hasła wolności i niepodległości.

Postanowiliśmy rozpocząć od KPN, ponieważ obecnie w Warszawie trwa proces przeciwko czterem członkom kierownictwa KPN. Wyrok, jaki zapadnie w tym procesie będzie miał precedensowe znaczenie dla istnienia innych, podobnych partii i organizacji, które swoją działalność postanowiły prowadzić zgodnie z obowiązującym w PRL systemem prawnym.

OBUiA

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

461

I

A K T

KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ

My, niżej podpisani uczestnicy i przedstawiciele różnych ugrupowań niepodległościowych, demokratycznych, ludowych, socjalistycznych i narodowych, oraz działający indywidualnie

- połączeni wspólną wolą odzyskania niepodległości i prawa do samostanowienia narodu;
- ożywieni przekonaniem, że tylko na drodze własnego wysiłku naród polski może odzyskać należne mu prawa i zrealizować swoje aspiracje;
- przeświadczeni, że zespolenie wysiłków całego społeczeństwa w oparciu o zasady współodpowiedzialności, solidarności, tolerancji i wzajemnego poszanowania oraz powszechnej demokracji jest niezbędnym warunkiem budowy niepodległej Rzeczypospolitej;
- świadomi potrzeby narodowej, szans, jakie daje nam czas historyczny, oraz odpowiedzialności, jaka na nas spoczywa -

Zawiązujemy niniejszy AKT KONFEDERACJI, aby złączyć swe siły i działania w celu odzyskania niezawisłej państwowości polskiej, której ustrój, władze i charakter określą swobodnie wszyscy współobywatele.

Częścią integralną niniejszego AKTU KONFEDERACJI jest Deklaracja Ideowa Konfederacji Polski Niepodległej oraz Tymczasowy Statut, który obowiązywał będzie do czasu zwołania w demokratycznym trybie, Pierwszego Zjazdu Konfederacji Polski Niepodległej.

AKT niniejszy został spisany w Warszawie i opatrzony podpisami dnia 1 września 1979 roku.

Józef Bal	- robotnik, Wolne Związki Zawodowe - Katowice
Jan Bogusławski	- technik - Szczecin
Krzysztof Bzdyl	- ekonomista, RPPS - Kraków
Wanda Chylicka	- pisarka, członek Amnesty International - Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Teodor Dąbrowski	- kierowca - Lublin
Stefan Dropiowski	- językoznawca - Kraków
Zbigniew Drozdowski	- rzemieślnik - Warszawa
Stanisław Frączak	- rolnik, Lubelska Grupa Ludowa - Jaszczów
Ryszard Fryga	- technik - Szczecin
Krzysztof Gąsiorowski	- działacz społeczny, RPPS - Kraków
Zdzisław Jamrożek	- robotnik - Lublin
Stanisław Janik-Palczewski	- urzędnik, RPPS - Kraków
Tadeusz Jandziszak	- dziennikarz, Związek Narodowy Katolików - Wrocław
Stanisław Janowski	- historyk - Wrocław
Romana Kahl-Stachniewicz	- ekonomista, RPPS - Kraków
Ryszard Kossowski	- S-P GLN - Siedlce
Bernard Koleśnik	- Warszawa
Roman Kraszewski	- nauczyciel, S-P GLN - Siedlce
Roman Kściuczek	- robotnik, WZZ - Katowice
Stefan Kucharzewski	- student - Lublin
Zdzisław Kutnowski	- historyk - Warszawa
Marek Lachowicz	- Szczecin
Adam Macedoński	- artysta plastyk, Chrześcijańska Wspólnota Ludzi Pracy, czł. Instytutu Katyńskiego - Kraków
Zygmunt Makowski	- rzemieślnik, S-P GLN - Siedlce
Nina-Bronisława Milewska	- historyk sztuki, Wydawnictwo Polskie - Gdańsk
Mieczysław Majdzik	- robotnik - Skawina
Antoni Młynarski	- rolnik, Dolnośląska Grupa Ludowa
Leszek Moczulski	- historyk, redaktor "Drogi" - Warszawa
Michał Muzyczka	- prawnik - Kraków
Michał Niesyn	- rolnik, Lubelska Grupa Ludowa - Milejów
Ryszard Nowak	- student, Ruch Młodej Polski - Szczecin
Krzysztof Ostaniec	- ekonomista - Warszawa
Zdzisław Pałuszyński	- robotnik - Świdnik
Marek Porębski	- student - Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

462

Jan Prawski	- historyk - Łódź
Maciej Pstrąg-Bieleński	- etnograf,ZNK - Poznań
Stanisław Sikora	- kierowca - Lublin
Matylda Sobieska	- studentka - Warszawa
Tadeusz Stachnik	- ekonomista - Otwock-Świder
Tadeusz Stański	- prawnik kan. - Warszawa
Janusz Stolarski	- inżynier - Wrocław
Romuald Szeremietiew	- prawnik,ZNK,czł. Społecznego Instytutu Pamięci Narodowej im. Józefa Piłsudskiego - - Leszno
Wojciech Szostak	- kierowca - Łódź
Anna Suwarska	- studentka - Lublin
Jerzy Sychut	- robotnik - Szczecin
Stanisław Tor	- nauczyciel,RPPS,czł. Komitetu Założycielskiego WZZ - Katowice
Kazimierz Traczewski	- urzędnik - Nowy Sącz
Zygmunt Urban	- nauczyciel - Legnica
Apolinary Wilk	- ekonomista - Warszawa
Ryszard Jan Żywiecki	- historyk,czł. Społecznego Instytutu Pamięci Narodowej im. Józefa Piłsudskiego - - Kraków

Warszawa, dnia 1 września 1979 r.

* * *

OBUIAD Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

II

DEKLARACJA IDEOWA KPN

Jesteśmy kolejną zmianą w długim pochodzie pokoleń. Już ponad 200 lat, od czasu Konfederacji Barskiej, społeczeństwo tysiącletniej Rzeczypospolitej prowadzi walkę o niepodległy byt państwowy. Czterdzieści lat mija, gdy pod ciosami hitlerowskich Niemiec i komunistycznej Rosji upadło Państwo Polskie.

Zbliża się 35 rocznica niesławnych pamięci układów jałtańskich, w których mocarstwa zachodnie - - wbrew głoszonym przez siebie szczytnym hasłom międzynarodowej sprawiedliwości i demokracji - usankcjonowały postanowienie ostatniego rozbioru Rzeczypospolitej i podporządkowanie radzieckiej hegemonii. PRL - rządzona totalitarnie przez PZPR - stanowi współczesną formę zinstytucjonalizowanego władztwa rosyjskiego nad Polską.

Dziś naród polski znów budzi się i prostuje przygięty niewolą kark. Wkraczamy w nową fazę naszych dziejów. Od nas - przede wszystkim - zależy, kiedy Polska odzyska niepodległość, a naród polski możność stanowienia o swoim losie.

Tradycją historycznej Rzeczypospolitej było, że w chwilach narodowej potrzeby obywatele zawiązywali konfederację w obronie swych praw i ojczyzny. Utworzenie Konfederacji Polski Niepodległej /KPN/ jest odpowiedzią na wyzwanie, wobec którego postawił Polaków zmieniający się czas. Pojawiająca się szansa stworzenia niepodległej i demokratycznej Rzeczypospolitej nie może zostać zaprzepaszczona. Jedyną drogą prowadzącą do tego celu jest usunięcie radzieckiej dominacji przez likwidację władzy PZPR. Konfederacja Polski Niepodległej jednoczy działania na rzecz niepodległości. Skupia wszystkie ugrupowania, odmienne w widzeniu wielu kwestii ideowych, społecznych i politycznych, lecz wierne nadrzędnej sprawie niepodległości. Stanowi ośrodek krystalizacyjny współczesnego Czynu Niepodległościowego. Zmierza do zespolenia tych wszystkich, których łączy wspólne przekonanie, że:

1. Niepodległa Rzeczpospolita jest jedyną formą, jaka

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

463

we współczesnym świecie zapewnia należytą egzystencję, możność rozwoju oraz spełnienie narodowych i indywidualnych aspiracji Polaków.

2. Utworzenie Rzeczypospolitej może nastąpić tylko w rezultacie realizacji zasady samostanowienia narodu i zależy przede wszystkim od woli i działań Polaków.

3. Samostanowienie narodu polega na swobodnym wyrażaniu woli społeczeństwa co do:
   - suwerenności międzynarodowej państwa;
   - ustroju społecznego i państwowego;
   - władzy kierującej państwem.

   Wyrazem samostanowienia narodu jest powszechny ustrój demokratyczny, normujący życie wewnątrz państwa, oraz polityczna niezawisłość od jakichkolwiek czynników zewnętrznych.

4. Podstawą powszechnego ustroju demokratycznego są niezbywalne prawa człowieka i obywatela, wzajemna tolerancja oraz poszanowanie praw innych ludzi. Powszechny ustrój demokratyczny wyraża się w formowaniu władz państwowych wyłącznie w oparciu o społeczny mandat zaufania, oraz w działaniach tych władz w nieprzekraczalnych granicach danego mandatu i tak długo, jak posiadają zaufanie społeczne.

5. Konieczne zapewnienie sprawiedliwości społecznej i faktycznej równości wszystkich obywateli, wymaga współuczestnictwa pracujących w zarządzaniu gospodarką narodową i współkontroli społecznej własności, przy uznaniu interwencyjno-koordynacyjnej funkcji państwa.

6. Warunkiem należytego funkcjonowania Rzeczypospolitej, pomyślności jej społeczeństwa i poszczególnych obywateli jest wypełnianie równych dla wszystkich obowiązków wobec samych siebie, wobec innych ludzi, wobec społeczeństwa i narodu, wobec naszych braci innych narodów, z którymi złączyła nas historia i wspólny byt na tej ziemi, wobec Rzeczypospolitej, wobec ludzkości. Poczucie obowiązku wyraża się na podstawie służby przyświecającym nam szczytnym ideałom i ojczyźnie, zaś postawa służby kształtuje ofiarność i gotowość poświęceń.

7. Ukształtowana historycznie wspólnota narodowa, łącząca przeszłe, teraźniejsze i przyszłe pokolenia Polaków, uwielokrotnia siły społeczne, zaś w jej

V wyrażany w wolnych ~~powszechnych~~ ~~tajnych~~ wyborach

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

ramach spełniane są aspiracje poszczególnych ludzi, całych zbiorowisk. Polska świadomość narodowa ukształtowała się w ponad tysiącletnim procesie rozwoju społeczeństwa i państwa, którym w dobrych i złych dniach towarzyszyła obecność Kościoła Katolickiego. Nieusuwalnymi wartościami tej świadomości są:

- poczucie, że państwo jest wspólną własnością, Rzeczą Pospolitą ogółu obywateli;
- zrozumienie potrzeby ofiarności narodowej w imię celów wyższych i wspólnych wszystkim Polakom;
- przywiązanie do świata wartości stworzonego przez katolicyzm i do zasad moralności chrześcijańskiej.

8. Z naszej przeszłości oraz tradycji ideowej wynika poczucie współodpowiedzialności za wolność i pomyślność bratnich narodów, z którymi złączyła nas historia, a które mają własne prawo samostanowienia o swoim losie.
9. Honor narodu i Rzeczypospolitej stanowi wspólną wartość, jest wspólnym obowiązkiem wszystkich obywateli.
10. Rzeczpospolita stanowiąca wspólną własność i potrzebę ogółu obywateli może tylko do nich należeć i działając w ich interesie świadczyć na rzecz ludzkości.

Działania Konfederacji Polski Niepodległej, wchodzących w jej skład Grup Skonfederowanych, oraz wszystkich członków KPN oparte są o powyższe zasady kardynalne. Konfederacja otwarta jest dla wszystkich, którzy te zasady uznają. Każda z Grup Skonfederowanych określa we własnym programie kwestie szczegółowe.

Zawiązując Konfederację Polski Niepodległej wzywamy wszystkich Polaków w kraju i na obczyźnie, aby łączyli się we wspólnych działaniach na rzecz Wolności i Niepodległości.

* * *

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

A64

III

TYMCZASOWY STATUT KPN

Rozdział I. Nazwa, obszar działania, siedziba i godło.

Art.1. Konfederacja Polski Niepodległej /KPN/ jest partią polityczną jednoczącą w swych szeregach autonomiczne ugrupowania ideowe i polityczne, w tym również te, które w toku własnego rozwoju przekształcą się w odrębne partie polityczne na mocy swoich decyzji.

Art.2. KPN działa wszędzie tam, gdzie jest to konieczne dla realizacji celów sformułowanych w Deklaracji Ideowej.

Art.3. Jako partia polityczna KPN nie podlega rejestracji, a jej działalność nie podlega nadzorowi ze strony jakichkolwiek czynników zewnętrznych. KPN istnieje i prowadzi działalność w ramach porządku prawnego, obowiązującego na obszarze jej działalności.

Art.4. KPN posiada osobowość prawną. Może nabywać i zbywać majątek. Zobowiązania zaciągnięte w imieniu KPN wymagają podpisów osób uprawnionych przez Radę Polityczną KPN.

Art.5. Siedzibą władz naczelnych KPN jest stolica Polski - Warszawa.

Art.6. W miarę potrzeby KPN tworzy Obszary, Rejony Działania, Grupy Działania i Koła miejscowe.

Art.7. Godłem KPN jest Orzeł Biały w Koronie, ze znakiem Polski Walczącej na piersi. Hasłem KPN jest: WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ.

Rozdział II. Cele i formy działania.

Art.8. Celem Konfederacji Polski Niepodległej jest:
a. działanie na rzecz niezawisłości Polski i budowa Niepodległej Rzeczpospolitej;

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

b. przyczynianie się do rozwoju świadomości niepodległościowej;
c. umacnianie materialnych i duchowych struktur narodu;

Art.9. KPN rozwija swą działalność korzystając z metod i form działania adekwatnych do rzeczywistości i wynikających z celów i możliwości struktur konfederackich i społecznych. Kierunki i formy działania określają władze statutowe KPN.

Art.10. Władze statutowe KPN inicjują kierunki i koordynują działania niepodległościowe, zaś pozostałe działania automatycznie prowadzą Grupy Skonfederowane zgodnie z własnym programem i decyzjami.

Art.11. Nie rezygnując z góry z jakichkolwiek form działania na rzecz niepodległości, za swą główną formę działania KPN uważa budowę struktur, z których powstanie niepodległa Rzeczpospolita.

Rozdział III. Grupy Skonfederowane.

Art.12. KPN stanowi związek autonomiczny Grup Skonfederowanych.

Art.13. Grupy Skonfederowane na mocy własnych uchwał określają swą strukturę, program ideowy i polityczny, zasad, uczestnictwa bądź członkowstwa, wybierają swe władze oraz reprezentantów. Przekształcenie Grupy Skonfederowanej w odrębną partię polityczną nie powoduje automatycznego odłączenia się od KPN, a statutowy związek między Konfederacją a nową strukturą polityczną pozostaje bez zmian.

Art.14. Grupy Skonfederowane rozwijają własną działalność ideową, polityczną, społeczną, kulturalną i inną - zgodnie ze swoimi programami i decyzjami. Natomiast swoją działalność na rzecz niepodległości Grupy Skonfederowane prowadzą w ramach KPN, koordynując ją na szczeblach centralnych i terenowych.

Art.15. Każda Grupa Skonfederowana ma prawo reprezentacji we władzach naczelnych KPN oraz we władzach terenowych KPN, na obszarze działania tejże Grupy.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

465

Rozdział IV. Członkowie KPN, ich prawa i obowiązki.

Art.16. Członkiem lub uczestnikiem KPN może zostać każda osoba pełnoletnia i posiadająca zdolność do działań prawnych, jeśli gotowa jest czynnie popierać program odzyskania Niepodległości Polski.

Art.17. Członkiem lub uczestnikiem KPN zostaje się przez przyjęcie do jednej z Grup Skonfederowanych, jeśli jej statut lub ustalenia to przewidują, albo przez przyjęcie bezpośrednio do KPN.

Art.18. Istnieją dwie formy członkowstwa KPN - członek honorowy i członek wspierający, oraz trzy formy członkowstwa czynnego - członek, kandydat i uczestnik KPN.

Art.19. Członkiem honorowym może zostać każda osoba zasłużona dla sprawy Niepodległości Polski. Członek honorowy nie ma obowiązków statutowych, może uczestniczyć we wszystkich działaniach KPN i brać udział w Zjazdach KPN z głosem doradczym. Członkowstwo honorowe przyznaje Rada Polityczna KPN.

Członkiem wspierającym KPN może być każdy, kto popiera program KPN, oraz zobowiązał się do stałego udzielania pomocy KPN, a w szczególności płacenia składek członkowskich KPN. Członek wspierający zostaje się z chwilą złożenia stosownej deklaracji władzom statutowym lub przedstawicielowi KPN. Członkowie wspierający mogą łączyć się w Koła Miejscowe, a wówczas dysponują czynnym i biernym prawem wyborczym do Zarządu Koła Miejscowego.

Art.20. Członkowie, kandydaci i uczestnicy KPN zobowiązani są do:

a. aktywnego uczestnictwa w działaniach KPN;
b. zachowania w każdych okolicznościach postawy godnej Polaka;
c. zdyscyplinowanego wypełniania uchwał i decyzji władz statutowych KPN - w granicach sumienia danego członka, kandydata lub uczestnika;
d. płacenia składek członkowskich.

Art.21.1. Członek KPN dysponuje pełnią praw członkowskich, a w szczególności czynnym i biernym prawem wyborczym do wszystkich władz statutowych KPN.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

2. Kandydat KPN dysponuje ograniczonym biernym i czynnym prawem wyborczym: uczestniczy w wyborze delegatów na Zjazd KPN oraz w wyborze terenowych władz KPN i może być wybrany do władz Grup Działania i Rejonów Działania.
3. Uczestnik KPN nie dysponuje biernym ani czynnym prawem wyborczym.

Art.22.1. Uczestnikiem KPN może zostać każda osoba pełnoletnia,która popiera program KPN,złoży stosowną deklarację i zobowiąże się przestrzegać statutu KPN oraz wypełniać obowiązki określone w art.20.
2. Kandydatem może zostać każdy uczestnik,którego wniosek w tej sprawie zostanie przyjęty przez władze statutowe Obszaru KPN.
3. Członkiem KPN może zostać każdy kandydat,którego wniosek w tej sprawie,poparty przez przynajmniej jednego członka wprowadzającego,zostanie przyjęty przez Radę Polityczną KPN lub wyznaczone przez nią gremium.
4. W uzasadnionych przypadkach Rada Polityczna KPN może przyjąć kandydata lub członka każdą osobę nie będącą uprzednio uczestnikiem lub kandydatem KPN. Przyjęcie to może nastąpić na wniosek jednego członka wprowadzającego - na kandydata KPN,lub dwóch członków wprowadzających - na członka KPN.
5. Członkiem wprowadzającym może być tylko członek KPN.
6. W sytuacji,gdy Grupa Skonfederowana inaczej ustala zasady przynależności,członkowstwa i uczestnictwa, przy wyborach do władz naczelnych i terenowych KPN bierne i czynne prawo wyborcze określane jest zgodnie z zasadami niniejszego statutu. Postanowienia statutu KPN nie mogą natomiast ograniczać czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Grup Skonfederowanych.

Art.23.1. Nazwiska i adresy członków,kandydatów i uczestników KPN oraz członków wspierających KPN stanowią wewnętrzną sprawę Konfederacji i nie mogą być ogłaszane.
2. Nazwiska członków honorowych KPN mogą być podane do wiadomości publicznej tylko za ich wyraźną zgodą.
3. Nazwiska osób zasiadających we władzach KPN,spełniających funkcje organizacyjne w KPN,bądź reprezentujących ją na zewnątrz - mogą być ogłaszane.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

166

Rozdział V. Władze Naczelne.

Art.24. Władze Naczelne KPN stanowią: Zjazd KPN,Rada Polityczna KPN,Kierownictwo Akcji Bieżącej,Sąd Koleżeński KPN.

Art.25.1. Zjazd KPN jest najwyższą władzą Konfederacji. Zadaniem tymczasowych władz KPN jest przygotowanie Pierwszego Zjazdu KPN. Skład osobowy Pierwszego Zjazdu KPN ustalony zostanie na mocy porozumienia Grup Skonfederowanych na forum Rady Politycznej KPN, przy zachowaniu demokratycznych zasad wybierania delegatów.
2. Pierwszy Zjazd sam określi swoje kompetencje i uchwali Statut KPN.

Art.26.1. Rada Polityczna KPN prowadzi działalność Konfederacji między Zjazdami,koordynuje działalność ideowo-polityczną,ustala główne kierunki działania i kieruje agendami KPN.
2. W okresie do Pierwszego Zjazdu działa Tymczasowa Rada Polityczna KPN powołana na mocy porozumienia członków-założycieli KPN,a uzupełniana na mocy porozumień Grup Skonfederowanych. Pierwszy Zjazd określi zasady wyboru i wybierze Radę Polityczną.
3. Rada Polityczna wybiera Przewodniczącego.

Art.27.1. Kierownictwo Akcji Bieżącej /KAB/ kieruje całokształtem pracy organizacyjnej całej Konfederacji i w zakresie przewidzianym niniejszym statutem koordynuje poczynania Grup Skonfederowanych.
2. W skład KAB wchodzą wybrani członkowie Rady Politycznej,a kieruje nim Przewodniczący Rady Politycznej.KPN.
3. Organem wykonawczym KAB jest Sekretariat KAB /Se-KAB/.

Art.28. Sąd Koleżeński KPN rozstrzyga spory między członkami i jest jedynym organem Konfederacji,któremu między Zjazdami przysługuje prawo interpretowania Statutu KPN. Sąd Koleżeński jest wybierany przez Zjazd KPN,a w okresie do Pierwszego Zjazdu powołuje go Rada Polityczna KPN.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Rozdział VI. Władze i organizacje terenowe.

Art.29. KPN dzieli się na Obszary oraz w miarę potrzeby na Podobszary. W każdym Obszarze pracą KPN kieruje KAB Obszaru. Obszary i Podobszary powołuje Kierownictwo Akcji Bieżącej.

Art.30. Na terenie każdego Obszaru względnie Podobszaru,w zależności od potrzeby,KAB powołuje Rejony Działania. Na czele Rejonu Działania stoi Rejonowe Kierownictwo Działania.

Art.31. Wszyscy członkowie,kandydaci i uczestnicy KPN - z wyjątkiem członków należących do władz KPN - zorganizowani są w Grupy Działania. Na czele każdej Grupy Działania stoi Kierownictwo GD oraz,w przypadku Grup Działania mniej licznych - kierownik GD. Grupy Działania powołuje KAB Obszaru lub z jego upoważnienia - Rejonowe Kierownictwo Działania.

Art.32. Zasady wyboru i powoływania KAB Obszaru,Rejonowych Kierownictw Działania i Kierownictw GD określa Rada Polityczna KPN,przestrzegając zasad ujętych w art.21 niniejszego Statutu.

Art.33. Na terenie nie objętym zasięgiem RP i GD - - KAB lub KAB Obszaru może mianować Przedstawicieli, dysponujących pełnią uprawnień kierowniczych.

Art.34. Członkowie wspierający mogą organizować się w Koła Miejscowe. Zarządy Kół Miejscowych wybierane są przez członków wspierających należących do danego Koła. Koła Miejscowe podporządkowane są Rejonowym Kierownictwom Działania.

Rozdział VII. Postanowienia końcowe.

Art.35. Środki finansowe KPN czerpie ze składek członkowskich,darowizn oraz innych dochodów. KPN może prowadzić działalność gospodarczą za pośrednictwem powołanych w tym celu przedsiębiorstw.

Art.36. Statut KPN zostanie uchwalony przez Zjazd KPN zwykłą większością głosów.

Art.37. Rozwiązanie KPN może być dokonane przez Zjazd KPN kwalifikowaną większością 2/3 głosów,przy obecnoś-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

ci przynajmniej połowy delegatów.

Art.38. Po odzyskaniu niepodległości i utworzeniu Trzeciej Rzeczypospolitej zbierze się nadzwyczajny Zjazd KPN,który podejmie uchwałę,czy Konfederacja powinna zostać rozwiązana,czy też istnieć dalej.

* * *

CBUiAD Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

IV

DOKUMENTY KPN

A. Platforma wyborcza Konfederacji Polski Niepodległej.

1. Cel nadrzędny: niepodległość państwa i narodu.

Deklaracja ideowa KPN określa jasno cel nadrzędny, jaki przyświeca Konfederacji Polski Niepodległej: odzyskanie niepodległości państwowej i narodowej przez Polskę i utworzenie na miejsce PRL suwerennej Trzeciej Rzeczypospolitej - prawnej i moralnej kontynuatorki Pierwszej /istniejącej do 1795 roku/ i Drugiej /powstałej w 1918 roku/. Będzie to państwo demokratyczne, sprawiedliwe, stanowiące wspólną własność wszystkich obywateli. Cel ten można osiągnąć tylko drogą usunięcia dominacji radzieckiej nad Polską i uzurpatorskiej dyktatury PZPR. PRL jest bowiem formą radzieckiego władztwa nad Polską, zaś PZPR jest głównym instrumentem radzieckiej dominacji.

Droga do odzyskania niepodległości jest długa i trudna. Postawiony cel będzie można osiągnąć tylko w warunkach stopniowego angażowania się społeczeństwa polskiego w działania na rzecz niepodległości i skupiania najbardziej aktywnych środowisk w Konfederacji Polski Niepodległej oraz prowadzenia realistycznej polityki, uwzględniającej warunki czasu, wykorzystującej wszystkie pojawiające się szanse, unikającej niewykalkulowanego ryzyka i odważnie eskalującej działania.

Sposoby i warunki naszych działań określa rzeczywistość historyczna, w której przyszło nam funkcjonować. KPN nie uznaje PRL za suwerenną polską państwowość i odmawia jej mandatu moralnego, prawnego i społecznego - - lecz dostrzega w PRL ważny element istniejącej rzeczywistości polskiej. Tocząc polityczną walkę z rządzącym aparatem PZPR uważamy za konieczne i usprawiedliwione wykorzystywać wszelkie godziwe możliwości, zwłaszcza prawne, jakie istnieją w PRL. Z takich założeń wynikła nasza decyzja wzięcia udziału w wyborach do Sejmu PRL.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

168

2. Nasz udział w wyborach.

Wybory do Sejmu i Rad Narodowych PRL odbędą się w oparciu o niedemokratyczną ordynację wyborczą, sprzeczną nawet z obowiązującymi w PRL normami Konstytucji oraz Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Przeprowadzone zostaną tak, aby wyborcy mogli głosować jedynie na kandydatów Frontu Jedności Narodu, ustalonych bezpośrednio przez PZPR. Kierownictwu PZPR wybory są potrzebne dla stworzenia propagandowej fasady. Pragnie ono zdyskontować masowy udział w głosowaniu /wynikły z bierności społeczeństwa i braku jego poczucia siły/, jako rzekome poparcie narodu polskiego dla FJN i stojącej za nim PZPR.

Świadoma tego wszystkiego Konfederacja Polski Niepodległej postanowiła jednak wystąpić w wyborach do Sejmu PRL - przeciwko systemowi i linii politycznej PZPR. Ponieważ komunistyczne władze nie dopuszczą do prawdziwych wyborów, KPN symbolicznie zgłasza tylko kilku kandydatów. Reprezentować oni będą przedstawiony niżej program wyborczy KPN, zawierający ograniczone cele, możliwe do realizacji w warunkach PRL, a przybliżające Polskę do celu zasadniczego, jakim jest utworzenie niepodległej Rzeczypospolitej.

Zdajemy sobie sprawę, że zgłoszeni przez KPN kandydaci na posłów najpewniej nie zostaną umieszczeni na listach wyborczych, że spotkają ich represje, może zostaną uwięzieni. W odwet za zgłoszenie kandydatów i programu wyborczego KPN przeciwko kandydatom i programowi wyborczemu FJN - dojdzie do kolejnej fali represji wobec Konfederacji Polski Niepodległej. Jesteśmy na to przygotowani i nie boimy się takiego rozwoju wydarzeń.

Zgłoszenie programu i kandydatów KPN do wyborów jest jednak niezbędne przynajmniej z dwóch przyczyn. Zada oczywisty kłam głoszonej od lat tezie PZPR, że jest jedyną partią, która może rządzić w Polsce, że stworzyła rzekomo odpowiadający Polakom program. Po drugie - niedopuszczenie przez władze PRL do rzeczywistego wyboru przez społeczeństwo między kandydatami i programem KPN, a kandydatami i programem FJN, a także represje przeciwko KPN udowodnią całemu społeczeństwu i światowej opinii publicznej, że totalitarna PZPR rozstrzygnęła wyniki głosowania arbitralnie, wcześniej niż

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

wyborcy udadzą się do urn.

W tych warunkach udział w głosowaniu staje się bezprzedmiotowy,a także szkodliwy społecznie. Jasne stanie się też,dlaczego komunistyczne władze nie pozwalają społeczeństwu wybierać między KPN a FJN /PZPR/: kierownictwo PZPR doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że wolne wybory wygrałaby Konfederacja Polski Niepodległej.

3. Program wyborczy Konfederacji Polski Niepodległej.

Program wyborczy zawiera cele ograniczone,możliwe do realizacji w warunkach ustrojowych,politycznych i międzynarodowych PRL. Osiągnięcie tych celów będzie jednak wyraźnym postępem,ułatwi przyszłe działania i przybliży Polskę do celu zasadniczego - utworzenia Rzeczypospolitej na miejsce satelickiej PRL.

I. Ustrój państwowy.

1. Głównym celem nowowybranego Sejmu powinno być pilne opracowanie i uchwalenie Tymczasowej Konstytucji,normującej najważniejsze kwestie funkcjonowania państwa w okresie przejściowym. W oparciu o postanowienie Tymczasowej Konstytucji należy dokonać reorganizacji aparatu władzy oraz przeprowadzić wolne i nieskrępowane wybory do Sejmu Ustawodawczego,który opracuje i uchwali stałą już Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej /RP/

2. Tymczasowa Konstytucja nie może zawierać postanowień:
- ograniczających w czymkolwiek suwerenność państwa i swobodę jego działań wewnętrznych i międzynarodowych;
- przyznających uprawnienia państwowe lub uprawnienia nadzoru nad działalnością władz państwowych i administracyjnych - partii politycznej /np.PZPR/ czy formacji pozornie ponadpartyjnej /np.FJN/;
- ograniczających prawa obywatelskie lub prawa powoływania przez obywateli związków,partii i stowarzyszeń ze względu na wyrażane przez nich przekonania światopoglądowe,moralne,religijne,polityczne,społeczne, naukowe,kulturalne i inne,bądź też dyskryminujące obywateli z racji ich pochodzenia,wyznania,narodowości,przekonań,wykształcenia czy przynależności społecznej.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

3. Ponieważ wiara katolicka jest wyznaniem przytłaczającej większości Polaków, a Kościół Katolicki od tysiąca lat związany jest nierozerwalnie z Polską - Tymczasowa Konstytucja powinna wyrażać stan powszechnego szacunku dla Kościoła Katolickiego, uznanie narodowej i moralnej roli jaką spełnia, oraz potwierdzać jego publiczno-prawny charakter. Powyższe nie pozostaje w sprzeczności z wymagającą konstytucyjnego potwierdzenia zasadą wolności sumienia i wyznania oraz równych praw dla wszystkich - niezależnie od wyznania, czy też jego braku.

4. Integralną częścią Tymczasowej Konstytucji powinno być potwierdzenie wszystkich praw człowieka i obywatela, tak, jak je ujmują Międzynarodowe Pakty Praw Człowieka. W oparciu o Tymczasową Konstytucję Sejm powinien opracować i uchwalić ustawy regulujące szczegółowe przestrzeganie każdego z praw człowieka i obywatela. W pierwszej kolejności należy wydać ustawy normujące i gwarantujące korzystanie z następujących praw obywatelskich:

- wolności wyznania, wolności przekonań, wolności badań naukowych, twórczości literackiej i artystycznej;
- wolności słowa oraz nieskrępowanego działania systemu wolnej prasy i wszystkich środków masowego przekazu wraz z zapewnieniem możliwości korzystania ze środków technicznych, potrzebnych do realizacji wolności słowa;
- wolności powoływania przez obywateli związków, partii, stowarzyszeń i innych zrzeszeń o charakterze światopoglądowym, politycznym, społeczno-kulturalnym i innych, oraz warunki ich nieskrępowanego funkcjonowania;
- równości wobec prawa wszystkich partii i stronnictw politycznych;
- wolne wybory - zapewniające równe prawa wszystkich partii i grup obywateli w zgłaszaniu programów i kandydatów, popularyzowaniu ich oraz kontroli aktu głosowania i obliczania głosów.

5. Wychowanie młodego pokolenia, rozwój oświaty i nauki, twórczość literacka i artystyczna, rozwój i upowszechnianie kultury, wymiana myśli między Polakami i między Polską a całym światem nie mogą być poddane jakimkolwiek restrykcjom, a w szczególności nie mogą być normowane wymogami jednej ideologii, programu politycznego czy teorii społecznej.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

6. Należy przywrócić powszechny szacunek polskim siłom zbrojnym. Żołnierz Polski w tradycji narodowej stał się uosobieniem najwyższej ofiarności w walce o niepodległy byt. Dlatego wojsko polskie i dziś nie może być używane przeciwko obywatelowi i Ojczyźnie, nie może służyć celom jakiejkolwiek partii politycznej, ani ulegać presji politycznej, nie może być podporządkowane dowódcom - obywatelom nie-polskim, ani pozapolskim ośrodkom dyspozycji. Miłość Ojczyzny, honor i wierność wartościom narodowym, ofiarność i gotowość do poświęceń w obronie Polski, niezależność i dziedziczenie całej tradycji wojskowej Polaków - powinna cechować całe Siły Zbrojne.

7. Należy wydobyć kraj z narastającego chaosu i zaprowadzić w całej pełni porządek moralny, porządek społeczny oraz porządek w funkcjonowaniu państwa, administracji oraz gospodarki.

II. Polityka zagraniczna

1. Polityka zagraniczna Polski ma wynikać z zasad moralności i sprawiedliwości międzynarodowej, dążenia do zachowania pokoju i popierania prawa każdego narodu do niekrępowanego przez innych rozwoju oraz musi realizować polski interes narodowy.

2. Przynależność Polski do ugrupowań międzynarodowych oraz umowy międzynarodowe muszą być zgodne z interesem Polski i nie mogą przedkładać nad niego interesu innych państw lub ugrupowań międzynarodowych. W wykonaniu tej zasady konieczne jest m.in.:
- zbadanie wszystkich umów między Polską a ZSRR i doprowadzenie ich do stanu zgodnego z wyżej podaną zasadą;
- wyjaśnienie zasad przynależności Polski do Paktu Warszawskiego i Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Warunkiem dalszej przynależności Polski do Paktu Warszawskiego musi być rygorystyczne przestrzeganie zasady, że państwa-strony tego układu zobowiązane są do udzielania sobie pomocy militarnej wyłącznie w Europie, wyłącznie na niewątpliwy wniosek legalnego rządu kraju napadniętego przez inne państwo i wyłącznie w warunkach niesprowokowanej agresji, przy czym ocena, czy jest to rzeczywiście niesprowokowana agre-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

sja zależy wyłącznie od rządu polskiego. Próba podjęcia działań sprzecznych z tymi zasadami, a w szczególności podjęcie przez państwo czy państwa Paktu Warszawskiego działań agresywnych, takich jak interwencja w Czechosłowacji w 1968r. - automatycznie spowoduje wystąpienie Polski z tego układu. Warunkiem dalszej przynależności Polski do RWPG jest odrzucenie zasady nadrzędności interesu tzw. wspólnoty socjalistycznej nad interesami narodowymi poszczególnych państw członkowskich, zaprzestanie formowania ponadnarodowego ośrodka dyspozycji gospodarczo-politycznych, a podejmowanie działań zgodnych z narodowymi interesami państw, wynegocjowanych w warunkach całkowitej niezależności i równości.

3. Polityka zagraniczna Polski powinna prowadzić do:
- tworzenia warunków międzynarodowych zapewniających Polsce należyty rozwój i bezpieczeństwo;
- poszanowania pokoju światowego, bezpieczeństwa i sprawiedliwości międzynarodowej, likwidacji podziału świata na bloki i strefy wpływów. Podstawowym warunkiem zachowania pokoju i bezpieczeństwa w Europie jest uzgodnione i kontrolowane wycofanie wszystkich obcych wojsk na własne terytoria;
- zachowania - na zasadach wzajemności - przyjacielskich i dobrosąsiedzkich stosunków z wszystkimi narodami i państwami sąsiadującymi z Polską, a także z wszystkimi pozostałymi państwami i narodami;
- spełniania dobrych usług w stosunkach między przeciwstawnymi blokami i wielkimi mocarstwami. Układy sojusznicze z ZSRR i udział Polski w Pakcie Warszawskim i RWPG nie powinny stać na przeszkodzie w rozwoju przyjaznych i obustronnie korzystnych stosunków z innymi wielkimi mocarstwami, zwłaszcza ze Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią, Chińską Republiką Ludową i Japonią oraz z państwami innych ugrupowań, zwłaszcza NATO;
- powstrzymywania lub cofnięcia wszelkich aktów agresji i interwencji wobec innych państw, również wówczas, gdy aktów tych dopuściły się państwa związane układami sojuszniczymi z Polską. W szczególności polityka zagraniczna Polski powinna dążyć do cofnięcia interwencji wietnamskiej w Kambodży i interwencji radzieckiej w Afganistanie - co mogłoby nastąpić w wyniku porozumień międzynarodowych zawartych tak, aby nie naruszyć niczyjego prestiżu i niczyich usprawiedliwionych inte-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

resów oraz zapewnić narodom pełne prawo do samostanowienia o swoim losie i należytą pomoc międzynarodową do odbudowy.
Konieczne jest również doprowadzenie do wycofania wszystkich obcych wojsk,które na cudzym terytorium znalazły się w wyniku interwencji,niezależnie od tego,jak dawno interwencja ta nastąpiła;

- powszechnego uznania prawa Niemców do zjednoczenia i życia w jednym państwie. Realia międzynarodowe powodują,że zjednoczenie Niemiec może nastąpić w wieloetapowym procesie,który będzie częścią ogólnego procesu likwidacji podziałów i zjednoczenia całej Europy Ojczyzn - niepodległych i odrębnych. Zjednoczone Niemcy powinny przyjąć na siebie ograniczenia militarne oraz uznać nienaruszalność istniejących granic,w tym granicy na Odrze i Nysie. Należy dążyć do trwałego pojednania polsko-niemieckiego w duchu listu Episkopatu Polskiego do Episkopatu Niemieckiego w tysiąclecie Chrztu Polski;
- łagodzenia konfliktów międzynarodowych,jeśli mogą naruszyć pokój europejski i światowy. W szczególności,postępując z równym zrozumieniem i życzliwością dla obu stron tragicznego konfliktu na Bliskim Wschodzie - Polska powinna oddziaływać na takie jego pokojowe rozwiązanie,które gwarantować będzie bezpieczne istnienie narodu i państwa Izrael na obszarze, który ożywił wysiłkiem kilku pokoleń,poszanowania praw,interesów i bezpieczeństwa wszystkich narodów i państw arabskich oraz uznanie prawa do ojczyzny dla wszystkich ludzi,którzy na tym terytorium urodzili się albo żyją obecnie. Istnienie państwa Izrael nie może być wykorzystywane przeciwko Żydom,którzy zgodnie z prawami człowieka dobrowolnie wybrali, bądź też chcą wybrać,miejsce zamieszkania na terenie jakiegokolwiek innego państwa.

III. Polityka wewnętrzna; sprawy oświaty i kultury.

1. Należy w pełni przywrócić praworządność. Działalność władz i organów administracji państwowej,terenowej,samorządowej i gospodarczej może odbywać się wyłącznie w granicach wyraźnie określonych przez ustawy i podlegać kontroli prawnej i społecznej. Stosowanie przepisów niezgodnych z postanowieniami ustaw,ograni-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

171

czających je, bądź wydanych bez ustawowego umocowania czy też niezgodnie z ich duchem i intencją ustawodawcy - powinno być natychmiast i przykładnie karane.

2. Słuszność każdego przypadku pozbawienia lub ograniczenia wolności obywatela bez wyroku sądowego - powinna być zbadana przez sąd w jawnym postępowaniu procesowym.

3. Obywatel powinien mieć możność zaskarżenia przed sądem każdej decyzji i działania władz i organów administracji, jeśli naruszają jego uzasadniony interes.

4. W całej rozciągłości powinna być stosowana zasada, że obywatelowi wolno czynić wszystko, czego w sposób wyraźny nie zabrania ustawa.

5. Natychmiast należy zlikwidować wszelkie relikty okresu stalinowskiego takie, jak Służba Bezpieczeństwa - - bezpośrednia kontynuatorka UB, urzędy kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz radiostacje zagłuszające. Powinny zostać unieważnione wszystkie przepisy administracyjne i zabronione praktyki ograniczające wolność i swobodę poruszania się i swobodnego wyboru miejsca zamieszkania przez obywateli, w tym również wyjazdów zagranicznych - czasowo i na stałe.

6. Wszystkie istniejące organa samorządu terytorialnego, środowiskowego, gospodarczego oraz spółdzielczego i spółdzielnie pracy powinny z udziałem wszystkich uprawnionych bądź członków dokonać demokratycznego wyboru swych władz - pod rygorem natychmiastowego rozwiązania. Władze administracyjne powinny zapewnić wszelkie ułatwienia dla powstawania nowych spółdzielni, samorządów oraz związków, zrzeszeń i stowarzyszeń społecznych.

7. Należy zreformować system oświatowy w taki sposób, aby nauka w szkole powszechnej trwała przez lat dwanaście, z czego przez lat dziewięć w szkole podstawowej ogólnokształcącej, a przez następne lat trzy w szkole średniej ogólnokształcącej lub zawodowej. O nauce w szkole średniej powinny decydować wyłącznie aspiracje, zainteresowania i zdolności ucznia. Zadaniem szkoły powszechnej ma być przede wszystkim rozwijanie osobowości ucznia.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

8. Uczniowie szkół powszechnych mogą pobierać lekcje religii za zgodą swych rodziców. Od decyzji większości rodziców zależy, czy nauka religii powinna odbywać się w szkole w ramach normalnych zajęć, czy też poza szkołą.

9. Wszystkim chętnym maturzystom należy umożliwić pobieranie nauki w szkołach wyższych. Wymaga to reformy szkolnictwa wyższego.

10. Należy zlikwidować faktyczny państwowy monopol wydawniczy oraz monopol posiadania zakładów poligraficznych. Trzeba podjąć natychmiastowe kroki zmierzające do szybkiego - przynajmniej dostatecznego - wzrostu ilości wydawanych książek i ich nakładów.

11. Konieczna jest całkowita reforma systemu produkcji filmów, działalności teatrów oraz innych zespołowych form twórczości, aby uniezależnić je pod względem ideowym i artystycznym od władz państwowych i przekazać dyspozycję nad nimi samym twórcom.

IV. Polityka gospodarcza i społeczna.

1. Nadrzędnym celem gospodarki narodowej jest zaspokojenie rosnących potrzeb obywatela i całego społeczeństwa. Celowi temu podporządkowane być muszą wszelkie działania ekonomiczne, społeczne, inwestycje, handel zagraniczny itp. Zaspokojenie potrzeb narodu nie jest ekwiwalentem za dobrą pracę obywateli, lecz racją bytu prowadzenia gospodarstwa narodowego.

2. Należy zracjonalizować nacjonalizację przemysłu i innych dziedzin gospodarki, ograniczając ją do wielkich, kluczowych zakładów pracy. W przemyśle drobnym, budownictwie, handlu i usługach trzeba umożliwić tworzenie zakładów, będących własnością poszczególnych obywateli bądź powołanych przez nich spółek.

3. Konieczne jest zniesienie centralnego planowania dyrektywnego oraz rozwiązanie większości ministerstw gospodarczych i Komisji Planowania. Rząd zrezygnuje ze szczegółowego kierowania procesami gospodarczymi, ograniczając się do stosowania interwencjonizmu gospodarczego w postaci pieniądza, kredytów, podatków, ceł i polityki cenowej. Długookresowe kierunki rozwoju

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

172

wytyczać będzie Rada Rozwoju Gospodarstwa Narodowego. Przedsiębiorstwa państwowe - poza zakładami użyteczności publicznej takimi jak koleje czy łączność - zostaną uwolnione od ciężaru ingerencji planu centralnego i otrzymają samodzielność działania. Powołane w tych przedsiębiorstwach samorządy pracownicze powoli przejmą rolę uspołecznionego właściciela. Przedsiębiorstwa prowadzić będą działalność gospodarczą na własny rachunek i ryzyko, co zmusi je do zwiększenia wydajności i efektywności. Państwo popierać będzie konkurencję między przedsiębiorstwami tak, aby przyniosło to jak największą korzyść społeczeństwu.

4. Należy przywrócić właściwą rolę rynkowi towarów i usług - jako obiektywnemu machanizmowi dostosowania struktury produkcji i podaży do struktury popytu, a także przywrócić pieniądzowi rolę powszechnego ekwiwalentu towarów i usług.

5. Konieczna jest reorganizacja systemu bankowego. Należy przywrócić Bank Polski jako emisyjny, zapewniając mu pewną niezależność od rządu. Pod kierunkiem Banku Polskiego trzeba możliwie szybko doprowadzić do wymienialności złotego. Powołany zostanie rynek kapitałowy w celu finansowania rozwoju przedsiębiorstw. System podatkowy oparty będzie na podatkach dochodowych i majątkowych, przy zniesieniu w zasadzie podatku obrotowego oraz pozbawieniu polityki podatkowej charakteru narzędzia walki klasowej.

6. Należy znieść państwowy monopol handlu zagranicznego. Konieczne jest pilne zlikwidowanie obecnego deficytu handlowego i dokonanie konwersji długów zagranicznych, przy czym trzeba odmówić spłaty długów udzielonych wyraźnie w złej wierze - dla podtrzymania władzy komunistów nad Polską. Wymiana handlowa powinna być bardziej zróżnicowana ekonomicznie, a w szczególności należy podjąć starania o zbliżenie handlowe do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

7. Produkcja rolna powinna być oparta na nowoczesnym, indywidualnym rolnictwie rodzinnym, przy zapewnieniu mu najlepszych bieżących i perspektywicznych możliwości rozwoju. W szczególności należy zmniejszyć obciążenia techniczne, popierać sensowne scalanie gruntów i powiększanie obszaru gospodarstw, a przez racjonalne

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

ceny na produkty rolne i środki produkcji dla rolnictwa zapewnić rentowność gospodarki i jej należytą rangę. Deficytowe państwowe gospodarstwa rolne będą rozwiązane,a ziemia przekazana prawdziwym rolnikom. Poparcie dla indywidualnych gospodarstw powinno być rozszerzone na autentyczne spółdzielnie produkcyjne oraz samorządne,spółdzielcze formy zaopatrzenia i zbytu. Konieczne jest szybkie podniesienie cywilizacyjnych warunków życia na wsi.

8. Konieczna jest zahamowanie inflacji pieniądza i przywrócenie równowagi rynkowej. Trzeba dokonać kompleksowej reformy płac i cen. Płace realne powinny wzrosnąć w odczuwalnym stopniu,przy czym w pierwszym okresie należy doprowadzić do wzrostu zarobków wszystkich zatrudnionych,a w drugim okresie do dalszego podniesienia płac w ważnych służbach społecznych /nauczyciele,służba zdrowia/. Ustalanie płac i ich korygowanie będzie dokonywane przez umowy zbiorowe,swobodnie wynegocjowane przez pracobiorców i pracodawców. Środki na podwyżkę płac realnych zostaną uzyskane dzięki ograniczeniu wydatków na narzucone Polsce,a nie wynikające z jej potrzeb zbrojenia,likwidacji nieekwiwalentnych świadczeń na rzecz Związku Radzieckiego i innych krajów,wstrzymaniu dotacji dla wyrównania deficytu nieefektywnie prowadzonych przedsiębiorstw oraz zmniejszeniu niepotrzebnie rozbudowanej biurokracji.

9. Trzeba stworzyć warunki dla pełnego rozwoju indywidualnego rzemiosła i przywrócić mu społeczny szacunek. Spółdzielcze przesiębiorstwa handlowe i usługowe powinny odzyskać autentyczny charakter swobodnych zrzeszeń członków,m.in. przez uwolnienie ich spod kurateli państwowej oraz umożliwić i popierać nieskrępowany rozwój prywatnego handlu i usług.

10. Naczelnym zadaniem polityki społecznej musi być rzeczywiste rozwiązanie problemu mieszkaniowego w miastach i na wsi. W tym celu trzeba zwiększyć potencjał budownictwa mieszka-niowego,aby rocznie budować pół miliona mieszkań,co pozwoli w ciągu dziesięciu lat zaspokoić potrzeby. Rozwój budownictwa połączony być musi z rekonstrukcją miast i powstrzymaniem dewastacji ich zabytkowych centrów. Radykalnej poprawie ulec musi kompleksowa ochrona środowiska naturalnego - miejsca bytowania

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

473

człowieka i narodu.

11. Konieczne jest dźwignięcie służby zdrowia na poziom odpowiadający potrzebom narodu. Wymaga to reformy organizacji służby zdrowia i zwiększenia nakładów tak, aby zapewnić każdemu obywatelowi należyte leczenie szpitalne, ambulatoryjne i domowe. W tym - dostarczenie wszystkich potrzebnych leków.

12. Funkcje opiekuńcze państwa muszą być uzasadnione. Wymaga to wprowadzenia płacy rodzinnej, tak aby zarobki ojca rodziny wystarczały do utrzymania żony i dzieci. Kobiety pracujące zarobkowo powinny po urodzeniu dziecka otrzymywać płatne urlopy macierzyńskie na okres potrzebny do osiągnięcia przez dziecko wieku przedszkolnego. Niezbędne jest prowadzenie przez państwo polityki pronatalistycznej, co wymaga m.in. zmian w istniejącym ustawodastwie.

13. Konieczny wzrost opieki nad ludźmi starszymi i niezdolnymi do pracy wymaga całkowitej reformy rent i emerytur oraz wprowadzenia dla wszystkich jednolitego systemu tak w zakresie składek, jak i wypłat. Dla zapobieżenia procesowi utraty siły nabywczej rent i emerytur - należy automatycznie korygować ich wysokość wraz ze zmianą kosztów utrzymania.

14. Konieczne jest natychmiastowe przeciwdziałanie rozwojowi plag i schorzeń społecznych. Przede wszystkim należy w sposób zdecydowany, stosując zróżnicowane środki społeczne, ekonomiczne, wychowawcze i prawne, przystąpić do zwalczania pijaństwa.

V. H i s t o r y c z n a a l t e r n a t y w a

Zgłaszając kandydatów na posłów do Sejmu PRL i ogłaszając swój program wyborczy - Konfederacja Polski Niepodległej zdaje sobie doskonale sprawę z tego, że nie nadszedł jeszcze czas, w którym społeczeństwo polskie mogłoby swobodnie wypowiedzieć się w wolnych wyborach i nie nadszedł jeszcze czas zwycięstwa wyborczego partii niepodległościowej.

Cel naszych działań obecnych jest ograniczony. Przystępujemy do kampanii wyborczej, bo chcemy wykazać społeczeństwu polskiemu i opinii światowej, że po

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

dziesięcioleciach monopolistycznego władztwa komunistycznego nad Polską pojawiła się historyczna alternatywa. Tą alternatywą wobec rządów PZPR są rodzące się siły niepodległościowe,a wśród nich zorganizowana jest partia polityczna - Konfederacja Polski Niepodległej.

Ponad trzydzieści lat temu,w wyborach ze stycznia 1947,komunistycznej władzy i radzieckiej dominacji usiłowało się przeciwstawić Polskie Stronnictwo Ludowe. Mimo przytłaczającego poparcia społeczeństwa,PSL zostało fizycznie rozbite,naród zastraszony terrorem UB i NKWD,a wyniki wyborów sfałszowane. Od tamtego czasu żadne jawne ugrupowanie polityczne w kraju nie wysunęło politycznego programu alternatywnego wobec programu PZPR. Co najwyżej krytykowano najbardziej jaskrawe przejawy antynarodowej polityki PZPR,domagano się sprawiedliwości dla niewinnie prześladowanych i postulowano reformy wewnętrzne PRL,nie naruszając istoty rzeczy - monopolu władzy PZPR i uzależnienia Polski od ZSRR.

Dopiero wraz z powstaniem pluralistycznej opozycji demokratycznej i niepodległościowej oraz otworzeniem Konfederacji Polski Niepodległej,pierwszej od ponad trzydziestu lat jawnie działającej w kraju,niepodległościowej partii politycznej,pojawiła się znów przed narodem polskim alternatywa,albo wykonywać program PZPR ograniczania praw obywatelskich,katastrofy politycznej i gospodarczej oraz rosnącego uzależnienia od ZSRR - albo zrealizować program odzyskania niepodległości i budowy demokratycznej,pluralistycznej i sprawiedliwej Trzeciej Rzeczypospolitej.

Jest to alternatywa polityczna,zarysowana niezależnie od tego,że przeciwstawne programy głoszą ugrupowania o nieporównywalnej sile materialnej. Wobec potężnej PZPR dysponującej prawie wszystkim - KPN jest mikrosiłą,której brakuje prawie wszystkiego. Ale o słuszności programu nie decyduje siła,która za nim stoi. Ponadto stan dzisiejszy nie jest wieczny,jutro będzie inny. Wreszcie - decyduje nie tylko siła materialna. Pod względem moralnym i politycznym przewaga jest po stronie formacji niepodległościowej. Uznała to milcząco PZPR,niezdolna do podjęcia publicznej dyskusji politycznej z KPN,broniąca się jedynie środkami administracyjnymi i policyjnymi.

PZPR czyni wszystko,aby historyczna alternatywa: Polski wolnej i niepodległej - albo zniewolonej przez

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

narzuconą władzę - nie mogła być rozstrzygnięta w wolnych wyborach. Ale wystarczy ujawnić alternatywę, aby wybór zaczął być dokonywany, najpierw przez nielicznych, a prędzej czy później przez każdego Polaka. Wpierw będzie to wybór w ludzkich sumieniach, potem dopiero w ludzkich działaniach - bo po tylu dziesięcioleciach klęsk narodowych i poczucia bezsiły, trudno przejść od powszechnej bierności do odważnego czynu. Ale taki wybór na-stąpi.

Wszyscy w Polsce wiedzą, po której stronie opowie się wówczas przytłaczająca większość narodu.

Konfederacja Polski Niepodległej zwraca się do każdego, kto nie zatracił poczucia godności i miłości Ojczyzny, wzywa:

Zbudź się Polsko, skrusz kajdany.

RADA POLITYCZNA

KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ

Warszawa, luty 1980 roku.

* * *

B. Rezolucja Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej ogłoszona 22 stycznia 1980r. w Warszawie.

Historyczne losy narodu polskiego spowodowały, że blisko 20% Polaków żyje poza granicami Ojczyzny. Wielomilionowej Polonii i Emigracji przypadły do wypełnienia ważne zadania narodowe. W warunkach uzależnienia Polski od radzieckiej dominacji, dyktatorskiej władzy PZPR, ograniczania praw obywatelskich i pozbawiania narodu prawa do samostanowienia - obowiązki, które wypełniają środowiska polskie na obczyźnie, zwłaszcza w demokratycznych krajach zachodnich, są bardzo poważne.

Funkcje i zadania oraz formy działania polskiej emigracji politycznej ukształtowały się wyraźnie

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

już w XIX wieku, zwłaszcza w okresie Wielkiej Emigracji po Powstaniu Listopadowym. Do tej tradycji nawiązała współczesna Emigracja polska. Uformowała się ona po klęsce wrześniowej 1939 roku, gdy ziemie polskie zostały opanowane zbrojnie przez Niemcy i Związek Radziecki. Zdrada mocarstw zachodnich w Jałcie, oddanie ziem polskich do radzieckiej strefy wpływów, utworzenie satelickiej PRL rządzonej przez narzędzie radzieckiego władztwa - PZPR, stworzyły nową, bardzo trudną sytuację polityczną. Wychodźctwo polskie udźwignęło jednak historyczny ciężar odpowiedzialności, od czterdziestu lat nieprzerwanie broniąc prawa Polski do nieskrępowanego bytu narodowego, do wolności i niepodległości. Obecnie, gdy rozwijają się i krzepną polskie ruchy demokratyczne, wolnościowe i niepodległościowe w kraju - wielkie zadania i wielka odpowiedzialność Emigracji polskiej zyskały nowy wymiar.

Rada Polityczna Konfederacji Polski Niepodległej obradująca w przeddzień 117 rocznicy Powstania Styczniowego, pomna trudnych nauk i doświadczeń tamtego czasu i świadoma skomplikowanych uwarunkowań współczesności stwierdza, że:

1. Współczesna Emigracja polska należycie wypełniała swe zadanie, niezłomnie broniąc prawa Polski do niepodległości państwowej i samostanowienia o swoim losie, nawet w najczarniejszych latach, gdy zanikały wszelkie nadzieje. Działania Polaków na obczyźnie wówczas, gdy musiał milczeć kraj, nie pozwoliły światu zapomnieć, że Polska też ma prawo do nieskrępowanego bytu.
2. Historyczną zasługą Emigracji polskiej jest ocalenie i przechowanie prawnej ciągłości Rzeczypospolitej. Wagi tego dokonania nie można przecenić. Wszyscy Polacy i wszystkie polskie ugrupowania polityczne w kraju i na obczyźnie powinny uświadomić sobie, że zachowanie prawnej ciągłości Rzeczypospolitej jest jednym z najważniejszych czynników w naszej walce o niepodległość. Najświętszym obowiązkiem całej Emigracji jest przeniesienie ciągłości prawnej państwa aż do chwili, gdy społeczeństwo polskie postanowi swobodnie o kształcie własnej państwowości.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

175

3. Aktualnie najważniejszym politycznym zadaniem Emigracji pozostaje nieustępliwa i konsekwentna walka przeciwko zależności Polski od ZSRR,o odzyskanie wolności i odrodzenie niepodległego,demokratycznego i sprawiedliwego państwa. Emigracja polska,która przez czterdzieści lat nie wyrażała zgody na to,by kwestię polską rozwiązać na drodze czy to ograniczonej demokratyzacji systemu,bądź zwiększenia autonomii w ramach obozu radzieckiego,przy zachowaniu dyktatury PZPR i dominacji ZSRR - tym bardziej dzisiaj,gdy kraj budzi się ku wolności - stanowczo i konsekwentnie powinna występować przeciwko wszelkim programom i projektom finlandyzacji czy tzw. naprawy PRL, będącymi w istocie usankcjonowaniem zależności Polski i Polaków od imperializmu rosyjskiego i komunistycznej dyktatury.
4. Szczególnie ważnym zadaniem Emigracji jest organizowanie wszelkiej pomocy dla walczącego kraju i działających ugrupowań niepodległościowych. Konieczna - w naszych trudnych warunkach - jest pomoc moralna,polityczna,materialna,propagandowa i organizatorska we wszelkich zakresach. Polacy na obczyźnie pomoc taką organizują,za co wyrażamy im najwyższą wdzięczność. Wysiłki te należy jednak kontynuować i powiększać. Emigracja powinna utworzyć silniejsze niż dotychczas instrumenty nacisku na opinię publiczną świata i krajów zamieszkania,na polityków,rządy,prasę,organizacje polityczne,społeczne i zawodowe. Pomoc bezpośrednia dla kraju powinna być systematycznie powiększana. Wokół tych zadań,owiane duchem miłości Ojczyzny,winny bratersko połączyć się wszystkie,często przeciwstawne w swych poglądach emigracyjne ugrupowania polskie.
5. Ośrodek dyspozycyjny spraw polskich i działań niepodległościowych znajduje się w kraju. Tylko tutaj,w Polsce,można ostatecznie rozstrzygać o polskich problemach i o polskich czynach. W miarę przejmowania przez społeczeństwo czynnej odpowiedzialności za losy Polski i rozwoju zorganizowanych formacji niepodległościowych,wpływ krajowych ośrodków dyspozycyjnych na formy i kierunki działania Emigracji będzie się powiększał.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Działania podejmowane przez Polaków na obczyźnie muszą jednakzachowywać w niezbędnym zakresie autonomiczny charakter,bo wynikają one z własnej odpowiedzialności Emigracji przed narodem i historią.

RADA POLITYCZNA
KPN

ANEKS 1-do Rezolucji Rady Politycznej KPN z 22.01.80.

Z niepokojem obserwujemy,że niektóre ugrupowania polityczne niepodległościowej Emigracji,zwłaszcza Polska Partia Socjalistyczna w Wielkiej Brytanii i Republice Federalnej Niemiec,a także niektóre środki masowego przekazu w języku polskim,zwłaszcza "Dziennik Polski" w Londynie,"Nowy Dziennik" w Nowym Jorku oraz sekcja polska Radia "Wolna Europa" - zajęły postawę negatywną wobec formacji jednoznacznie i konsekwentnie niepodległościowej w kraju,zaś w szczególności wobec Konfederacji Polski Niepodległej.

Postawa ta charakteryzuje się wystąpieniami kierowanymi bezpośrednio lub pośrednio przeciwko KPN i jej działaniom,utrudnianiem bądź uniemożliwianiem udzielania pomocy materialnej dla KPN ze strony Emigracji,uczestniczenie w kampanii plotek i oszczerstw, przy czym obejmuje ona także,zapewne nieświadomie, insynuacje przeciwko KPN fabrykowane przez służby bezpieczeństwa PRL i ZSRR.

Szczególnie przykre jest cenzurowanie informacji w taki sposób,aby wstrzymać bądź ograniczyć publikację informacji o KPN - w tym nawet informacji o represjach stosowanych przez władze PRL wobec członków KPN; postępowanie takie,typowe zwłaszcza dla polskiej rozgłośni Radia "Wolna Europa",stanowi rzeczywistą zachętę dla organów bezpieczeństwa, aby bezkarnie zatrzymywały,więziły i represjonowały działaczy KPN.

Zachowanie się części Emigracji niepodległościowej,która coraz wyraźniej występuje przeciwko głównej formacji niepodległościowej w kraju,jaką jest Konfederacja Polski Niepodległej,budzi niepokój. Niezrozumiałe jest,dlaczego niektóre ośrodki Emigracji niepodległościowej,tak bezkompromisowo występujące o wolność dla Polski na Zachodzie,równocześnie

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

176

popierają te ugrupowania w kraju,które głoszą program naprawy PRL,rezygnując z działań na rzecz niepodległości,ponieważ uważają odzyskanie niepodległości Polski za nierealne,czy też zbędne lub niekonieczne.

Apelujemy do tych ugrupowań Emigracji niepodległościowej,aby poddała analizie swoją postawę oraz zakres i źródła informacji,z których ich stosunek do formacji niepodległościowej w kraju wyniknął.

Wszyscy ponosimy za swoje działania odpowiedzialność przed narodem i historią. Byłoby rzeczą pożałowania godną,gdyby ugrupowania i działacze,którzy przez wiele lat działali na rzecz niepodległości,w tym właśnie w czasie,w którym odzyskanie jej przez Polskę zaczyna stawać się realne - pozostawali niepodległościowcami jedynie w słowach,w czynach występując przeciw niepodległościowej formacji w kraju. Takiego postępowania ani naród,ani historia nikomu nie wybaczy.

RADA POLITYCZNA
KPN

ANEKS 2 - do Rezolucji Rady Politycznej z 22.01.80r.

Jak wiadomo ugrupowania niepodległościowe,skupione od marca 1977r. w Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela,pominięte zostały przy udzielaniu pomocy przez ośrodek niepodległościowy w Londynie. Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem,obradujący we wrześniu 1979r. w Londynie,postanowił jednak,że pomoc organizowana przez specjalnie w tym celu powołany Komitet udzielona zostanie przede wszystkim ugrupowaniom działającym w kraju na rzecz niepodległości. Od tego czasu upłynęło już blisko pięć miesięcy,lecz zarówno Konfederacja Polski Niepodległej,jak i Fundusz Praw Człowieka nie otrzymały ze strony komitetu londyńskiego najmniejszej pomocy. Dzieje się tak w warunkach,gdy ugrupowanie polityczne,głoszące program naprawy PRL i nie ukrywające.że nie podejmują działań na rzecz niepodległości - dysponuje bardzo poważnymi kwotami,zebranymi wśród Polonii przez londyński ośrodek niepodległościowy,przy czym fundusze te wykorzystywane są m.in. do rozbijania jedności opozycji demokratycznej w PRL i do roboty antyniepodległościowej,w tym akcji oszczerczych i innych wy-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

mierzonych przeciwko Konfederacji Polski Niepodległej.

Ubolewania godny jest fakt, że po trzech latach organizowania pomocy materialnej dla kraju przez ośrodek londyński - pomoc ta jeszcze nie nadeszła dla opozycji niepodległościowej, nie jest znana polskiej opinii publicznej, ani podstawowej masie ofiarodawców pomocy dla kraju. Dalsze kontynuowanie takiej polityki przez komitet londyński doprowadzić musi tylko do jednego skutku: do ujawnienia przed polską opinią publiczną całej sprawy i do wezwania Polaków na obczyźnie, aby organizowali pomoc dla niepodległościowych działań w kraju z pominięciem komitetu londyńskiego.

RADA POLITYCZNA
KPN

*

C. Oświadczenie Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej z maja 1980 roku.

Ludobójstwo jest hańbą ludzkości. Mordowanie grup ludzi, których narodowość, wyznanie, przekonania polityczne są nienawistne tyrańskiej władzy, uzurpującej sobie prawo urządzania świata na modłę wrogich wolności człowieka ideologii - stało się w XX wieku praktyką często spotykaną. Druga wojna światowa, obozy koncentracyjne, eksterminacja Żydów, Polaków, Rosjan i wielu innych narodów przez oprawców hitlerowskich spowodowały, że rządy państw demokratycznych dostrzegły i potępiły zbrodniczość ludobójstwa. Narody Zjednoczone uchwaliły 9 grudnia 1948r. Konwencję w Sprawie Zapobiegania i Karania Zbrodni Ludobójstwa. Postanowiono karać winnych tych zbrodni bez względu na stanowiska państwowe i racje polityczne, którymi kierowali się ich sprawcy. Na tej podstawie zostali skazani przywódcy Trzeciej Rzeszy i są ścigani funkcjonariusze hitlerowskiego aparatu przemocy.

Są jednak zbrodnie ludobójstwa przemilczane. Są ofiary tych zbrodni, których nie można wspominać. Są zbrodniarze odznaczeni orderami i kpiący ze sprawiedliwości.

Jedna z takich przemilczanych zbrodni nosi imię

K A T Y Ń.

Przed czterdziestu laty, wkrótce po zbójeckiej na-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

paści na Polskę i jej haniebnym rozbiorze,dokonanym przez dwa totalitarne mocarstwa - hitlerowskie Niemcy i sowiecką Rosję,najeźdźcy przystąpili do planowego wyniszczania Narodu Polskiego. Miliony obywateli Rzeczypospolitej Polskiej po obu stronach granicy "pokoju i przyjaźni",wykrojonej przez Hitlera i Stalina na żywym ciele Polski - zostało poddane terrorowi Gestapo i NKWD. Miliony wypędzono z rodzinnych domów,zamknięto w obozach koncentracyjnych,łagrach i więzieniach. Ponad 6 milionów wymordowano.

Trudno o zbrodnię bardziej odrażającą od morderstwa popełnionego na bezbronnym jeńcu wojennym. Zbrodnią nie mającą przykładu w czasie II wojny światowej stało się wymordowanie jeńców wojennych zagarniętych przez wojska sowieckie w czasie wrześniowej agresji na Polskę.

Od kwietnia 1940r. funkcjonariusze NKWD,działając na polecenie władz ZSRR,wymordowali ponad 14 tysięcy oficerów Wojska Polskiego i Korpusu Ochrony Pogranicza,policji i innych służb państwowych. Jeńcy ci,w znacznej części oficerowie rezerwy,a wśród nich uczeni,pisarze,artyści,nauczyciele,lekarze,prawnicy, inżynierowie - zostali osadzeni w obozach w Kozielsku,Ostaszkowie i Starobielsku. Zwłoki części z nich znaleziono w masowych grobach na terenie lasku katyńskiego w okolicach Smoleńska. Miejsce śmierci pozostałych ofiar okrywa ciągle zbrodnicza tajemnica.

Katyń jest zbrodnią popełnioną na ludziach,których jedyną winą było to,że należeli do Narodu Polskiego. Zamordowano ich dlatego,że służyli Ojczyźnie, w jej obronie stanęli i musieli ulec przed przemocą niesprowokowanej agresji państwa gotującego Im straszny los. Zamordowano ich dlatego,że należeli do elity społeczeństwa polskiego i byli bardzo potrzebni do odrodzenia Rzeczypospolitej.

Katyń jest zbrodnią,o której nie można zapomnieć. Nikt nie ma prawa zapomnieć i nic nie może spowodować zapomnienia.

Władze PRL przez 35 lat nie zrobiły nic,aby zdjąć pieczęć milczenia z kompleksu zbrodni,których symbolem jest Katyń. Zbrodni obejmującej także 6 tysięcy żołnierzy WP i Armii Krajowej oraz co najmniej setek tysięcy obywateli polskich więzionych i deportowanych w głąb ZSRR.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Rządy ZSRR i PRL ratyfikowały Konwencję z 1948r. i świadomie łamią jej postanowienia, chroniąc winnych zbrodni w Katyniu i tylu innych popełnionych na "nieludzkiej ziemi". Jeżeli więc władze PRL po dziś dzień milczą, to - w myśl obowiązującej w prawie cywilizowanych państw zasady: kto przemilcza sprawcę zbrodni, staje się za nią współodpowiedzialny. Nie pomogą tu żadne wykręty o "racji stanu", żadne oportunistyczne meandry myślowe, układane przez ludzi, dla których moralność i polityka to dwie różne rzeczy, całkiem się mijające.

Prawda o Katyniu była przez długie lata niewygodna i wstydliwa również dla tych kół na Zachodzie, które w imię własnych, krótkowzrocznych kalkulacji politycznych milczały, posłuszne duchowi i literze układu z Jałty, akceptującemu de facto kolejny rozbiór Polski.

Ale Polska nie może milczeć.

Konfederacja Polski Niepodległej wezwała społeczeństwo do uczczenia ofiar Katynia. Centralne uroczystości odbyły się 13 kwietnia 1980r. przy symbolicznej mogile katyńskiej na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Tego dnia oraz 27 kwietnia, a także w inne dni tego miesiąca pamięci narodowej, odprawiono liczne Msze Św. żałobne i przeprowadzono manifestacje w wielu miejscowościach w kraju i skupiskach Polaków na obczyźnie. Organizatorów i niektórych uczestników tych manifestacji w kraju, konfederatów, działaczy wolnościowych i obrońców praw człowieka spotkały za to represje ze strony organów powołanych do ochrony porządku publicznego.

Rada Polityczna Konfederacji Polski Niepodległej w związku z tym stwierdza:

- władze PRL tając prawdę o Katyniu i represjonując uczestników uroczystości katyńskich, tym samym przyznały, że wiedzą, kto popełnił zbrodnię i świadomie ochraniają jej sprawców. Są więc winne współudziału w zbrodni ludobójstwa w rozumieniu art.3 Konwencji z 1948r.
- funkcjonariusze SB i MO, uczestniczący w represjonowaniu organizatorów i uczestników manifestacji katyńskich popełnili przestępstwo z art.252 § 1 KK, określane jako pomoc sprawcy przestępstwa, chroniącą go przed odpowiedzialnością karną. Odrażającym wykroczeniem tych funk-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

cjonariuszy była kradzież wieńca KPN i wiązanek kwiatów, złożonych na symbolicznej mogile katyńskiej na Powązkach oraz liczne kradzieże wieńców i wiązanek składanych w manifestacjach w całym kraju.

Rada Polityczna Konfederacji Polski Niepodległej oświadcza, że postępowanie władz PRL stanowi kolejny dowód roli, jaką spełnia w Polsce narzucona władza uzurpatorskiej PZPR.

Mord w Katyniu jest przestrogą dla żywych. Zamordowano ich, aby dać świadectwo przekonaniu, że zbrodnia zatriumfuje, bo siła jest ponad prawem i sprawiedliwością. Dziś zamordowani trwożą katów, prawda wyrosła ponad siłę, a czas sprawiedliwości nadchodzi. Milczenie winnych odsłania ich strach; ta zbrodnia zostanie ukarana.

RADA POLITYCZNA
KPN

D. Komunikat Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej z 17 maja 1980r.

W dniach 15 i 16 maja 1980r. w Jeleniej Górze odbyło się posiedzenie Rady Politycznej KPN.

Aby nie dopuścić do odbycia się posiedzenie Rady Politycznej, Służba Bezpieczeństwa przeprowadziła w wielu miejscowościach akcje policyjne, zmierzające do odkrycia miejsca posiedzenia, a także do niedopuszczenia na miejsce obrad członków Rady. Doszło do zatrzymań, rewizji, tzw. kotłów i wzmożonej inwigilacji blokującej m.in. na Górnym Śląsku, w Warszawie, Krakowie, Lublinie, Gdańsku i Jeleniej Górze. 15 maja funkcjonariusze zatrzymali w Parku Zdrojowym w Cieplicach k. Jeleniej Góry Leszka Moczulskiego - Przewodniczącego Rady Politycznej KPN. Osadzono go na 48 godzin w areszcie w Jeleniej Górze, a następnie pod eskortą wywieziono z Dolnego Śląska. Również 15 maja zatrzymano w Warszawie i osadzono w areszcie Romualda Szeremietiewa i Tadeusza Stańskiego - członków Rady Politycznej KPN. Służbie Bezpieczeństwa nie udało się jednak ani odkryć miejsca obrad, ani przeszkodzić ogromnej większości członków Rady Politycznej w dotarciu na miejsce.

Rada Polityczna przedyskutowała dotychczasową

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

działalność Konfederacji Polski Niepodległej. Bilans ponad 8-miesięcznej działalności KPN jest znaczny. Mimo wzmagających się represji rozwój Konfederacji postępuje nieprzerwanie. Liczebność KPN wzrasta w tempie przekraczającym znacznie pierwotne przewidywania. Struktura KPN obejmuje cały kraj,powstały już również oddziały na obczyźnie. Poważną próbą skuteczności działania politycznego i organizacyjnego KPN były kolejne akcje polityczne: kampania wyborcza oraz kampania kwietniowa - obchody pamięci Katynia. Działania te,obejmujące cały kraj i trwające nieprzerwanie przez ponad dziesięć tygodni - od 20 lutego do 3 maja 1980 - nie mają precedensu w ostatnich latach,tak co do długotrwałości,jak i zasięgu. Represje policyjne - w tym kilkaset zatrzymań i rewizji - najbardziej dotkliwe w zakresie techniki wydawniczej KPN,nie wpłynęły jednak w istotnym stopniu na dynamikę działań Konfederacji.

Rada Polityczna omówiła aktualną sytuację polityczną w kraju i na świecie. Przedyskutowano kwestię wzajemnych stosunków między poszczególnymi ugrupowaniami opozycyjnymi w Polsce,a także problemy współdziałania między emigracją a krajem. Poddano analizie istotne kwestie organizacyjne i sprawy związane ze sprawnym działaniem Konfederacji.

W toku dwudniowych obrad omówiono wszystkie przewidziane w planie zagadnienia,podejmując odpowiednie uchwały. Rada Polityczna upoważniła Przewodniczącego i Kierownictwo Akcji Bieżącej do publikacji w odpowiednim czasie rezolucji Rady Politycznej oraz przekazania do wykonania poszczególnym ogniwom Konfederacji uchwał Rady Politycznej.

Rada Polityczna zaprotestowała przeciwko trwającym represjom władz PRL,których ostatnim przejawem była próba rozbicia posiedzenia Rady Politycznej oraz zatrzymanie jej Przewodniczącego oraz dwóch członków. Z zadowoleniem witając fakt uwolnienia Mirosława Chojeckiego,Rada Polityczna przypomina,że nadal więzieni są inni uczestnicy demokratycznej opozycji. Szczególnie zaciekłe represje dotykają więzionego w Katowicach Romana Kściuczka,kandydata na posła z ramienia KPN,oraz jego rodzinę. Ostatnio Kściuczkowi odmówiono pozwolenia na uczestniczenie w pogrzebie ojca,zmarłego podczas pobytu syna w więzieniu.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Podobne barbarzyńskie i nieludzkie praktyki władz PRL winny być powszechnie potępione.

RADA POLITYCZNA
KPN

E. Oświadczenie Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej z 22 listopada 1980r.

Robotnicy Polscy i solidaryzujące się z nimi całe społeczeństwo wywalczyli klimat do ruchu odnowy w Polsce. Cały naród z nadzieją patrzy na zachodzące i zapowiadane przemiany. Istnieją jednak w kierownictwie państwa siły, które pragną zahamować odnowę i demokratyzację życia w naszym kraju. Jednym z przejawów tej działalności jest wznowienie działań represyjnych wobec działaczy niepodległościowych i demokratycznych, zapoczątkowane bezprawnym i bezzasadnym aresztowaniem znanego publicysty, dziennikarza i historyka, Przewodniczącego Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej - Leszka Moczulskiego - za głoszone poglądy polityczne i osadzenie go w więzieniu w dniu 23.09.1980r.

Dalsza eskalacja represyjna nastąpiła 11 listopada 1980r. Zatrzymany na 24 godziny został uczestnik ROPCiO oraz działacz KPN, jeden z organizatorów manifestacji niepodległościowej na Placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie zorganizowanej w 62 rocznicę odzyskania niepodległości. Po zakończeniu manifestacji aresztowany został Wojciech Ziembiński - założyciel Komitetu Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu, znany działacz opozycyjny, redaktor niezależnego pisma "Rzeczpospolita". Osadzony w więzieniu, gdzie przebywa na mocy sankcji prokuratorskiej. Zygmunt Goławski - działacz KPN w Siedlcach - również aresztowany i osadzony w więzieniu. Narcyz Kowalczyk, Piotr Opozda - działacz KPN i Piotr Szczudłowski z Ruchu Młodej Polski.- Wszyscy trzej zwolnieni z aresztu z tym, że wobec dwóch ostatnich zostało wszczęte postępowanie karne za udział w manifestacji 11 listopada w Lublinie. 13 listopada aresztowany i osadzony w więzieniu został Tadeusz Stański - działacz KPN. 20 listopada na kilka godzin zostali pozbawieni wolności kolejni działacze KPN - Andrzej Szomański i Bernard Koleśnik. Aresztowany został Marian Skuza - - uczestnik ROPCiO.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Aresztowania te sprzeczne są z podpisanymi przez rząd porozumieniami gdańskimi, w których władze zobowiązały się zaprzestania represji za działalność polityczną. Dzieje się to w czasie odbywającej się w Madrycie Konferencji KBWE. Aresztowania te mają na celu sparaliżowanie działalności Konfederacji Polski Niepodległej, jawnie działającej niepodległościowej partii politycznej oraz innych ugrupowań opozycji demokratycznej w Polsce.

Równolegle środki masowego przekazu w PRL prowadziły zaciekle oszczerczą i fałszywą nagonkę propagandową przedstawiającą KPN w fałszywym świetle w oczach społeczeństwa polskiego.

Rada Polityczna oświadcza, że jako legalna i jawnie działająca partia polityczna KPN występuje przeciwko dyktaturze PZPR, dąży do ułożenia stosunków z ZSRR na zasadzie równopartnerskich warunków, do odbudowy systemu rządów demokratycznych w Polsce i do odzyskania przez Polskę pełnej niepodległości i suwerenności państwowej.

Konfederacja Polski Niepodległej działa wyłącznie środkami politycznymi, wykluczając ze swego działania wszelkie elementy przemocy. Eskalacja represji wobec działaczy niepodległościowych KPN może mieć tylko jeden skutek - mobilizować ich będzie do jeszcze intensywniejszej walki o wspólny dla każdego Polaka cel, jakim jest Wolna i Niepodległa Ojczyzna.

RADA POLITYCZNA
KPN

*

F. Warunki przezwyciężenia kryzysu - 21.11.1980r.

Sytuacja wewnętrzna Polski pogarsza się z każdym dniem. Grozi to nieobliczalnymi następstwami. Jesteśmy o krok od tragedii narodowej. Na wszystkich Polakach spoczywa odpowiedzialność za losy Ojczyzny. Ciąży ona przede wszystkim na członkach PZPR. Licząca ponad 3 mln. rzesza PZPR-owców musi wreszcie zrozumieć, że to ich partia wpędziła kraj w kryzys. Biurokratyczny aparat PZPR walczy o zachowanie swojej uprzywilejowanej pozycji i tym samym dalej pogłębia kryzys. Nieodpowiedzialne koła PZPR niepomne na sytuację toczą zaciętą walkę frakcyjną o władzę. Pro-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

480

wokują konflikty,osadzają ludzi w więzieniach. Propaganda PZPR rozdmuchuje sprawę tzw. sił antysocjalistycznych,dając tym samym argumenty zwolennikom ingerencji zbrojnej w wewnętrzne sprawy Polski.
POLSCE POTRZEBNY JEST SPOKÓJ I ROZWAGA.
Postępowanie aparatu biurokratycznego tworzy atmosferę emocji i kofrontacji. Jest to polityka samobójcza. Ostrzegamy przed takim postępowaniem ! Powodowani troską o losy kraju proponujemy wstępne warunki przezwyciężenia kryzysu. Naszym zdaniem należy:

1. Zaprzestać nieodpowiedzialnej kampanii propagandowej o tzw. zagrożeniu socjalizmu przez siły wrogie Polsce-taki problem nie istnieje.

2. Uwolnić więźniów politycznych,zaprzestać prześladowań działaczy ugrupowań niezależnych i umożliwić im udział w życiu politycznym. Prawo powinno ścigać jedynie tych,którzy stosują terror i przemoc fizyczną w walce politycznej.

3. Powołać Komisję Legislacyjną,która opracuje i podda pod dyskusję społeczną projekt dostosowania prawa wewnętrznego do postanowień Międzynarodowych Paktów Praw Obywatelskich i Politycznych.

4. Uregulować status prawny Kościoła Katolickiego. Umożliwić katolikom dostęp do środków masowego przekazu i zagwarantować swobodę działania we wszystkich sferach życia państwowego.

5. Udostępnić natychmiast i bez żadnych warunków Niezależnym Samorządnym Związkom Zawodowym wszelkie środki niezbędne do sprawnego działania.

6. Utworzyć Komisję do zbadania działalności sądów, prokuratury,milicji i SB. Stworzyć realne gwarancje przestrzegania prawa przez organa ścigania. Zaprzestać używania milicji w walce politycznej.

7. Przedstawić rzeczywisty stan gospodarki i opracować program koniecznych ograniczeń stopy życiowej na czas ściśle określony w porozumieniu ze związkami zawodowymi i poddać go pod dyskusję.

8. Zaprzestać zaciągania kredytów zagranicznych i podjąć natychmiast rokowania w sprawie zawieszenia płatności na okres pokonywania trudności.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

9. Ogłosić ustawowo rodzinne gospodarstwo indywidualne za podstawę gospodarki rolnej. Zlikwidować nierentowne PGR-y i SKR-y oraz podobne kosztowne przedsięwzięcia tzw. rolnictwa uspołecznionego. Umożliwić rolnikom indywidualnym zakup maszyn i ziemi na warunkach kredytowych.
10. Dokonać korektur w profilu produkcji przestawiając ją na potrzeby rynku wewnętrznego i budownictwa mieszkaniowego. Wstrzymać rozbudowę takich inwestycji, jak "Huta Katowice", itp.

Konfederacja Polski Niepodległej uważa, że przyjęcie tych warunków pozwoli unormować sytuację. Wówczas dopiero będzie można podjąć reformę gospodarki.

Apelujemy do wszystkich o rozważenie tej propozycji. Procesy zapoczątkowane protestem robotniczym stanowią szansę dla Polski.

Społeczeństwu potrzebna jest jedność w sprawie najważniejszej - przełamanie kryzysu musi oznaczać wkroczenie na drogę ku sprawiedliwemu i wolnemu państwu wszystkich Polaków.

KIEROWNICTWO AKCJI BIEŻĄCEJ KPN
z up. Romuald Szeremietiew

*

G. Komunikat Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN - - 12 stycznia 1981r.

Oświadczamy, że od momentu zawieszenia działalności politycznej, tj. od 7.01.1981r. KPN nie prowadzi naboru nowych członków. Wobec nadchodzących z różnych stron kraju informacji o organizowaniu bojówek młodzieżowych przez osoby powołujące się na pełnomocnictwa kierownictwa KPN ostrzegamy, iż jest to niebezpieczna prowokacja skierowana przeciwko KPN, której źródeł nie znamy i odcinamy się stanowczo od jakichkolwiek związków z nimi.

Przypominamy - KPN jest partią polityczna prowadzącą walkę wyłącznie metodami politycznymi. Próby wmanewrowania KPN w sytuację, w której czyjaś terrorystyczna czy bojówkarska działalność ma obciążyć nasze konto w okresie, kiedy grupa działaczy KPN przebywa w

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

więzieniu,a opinia publiczna organizuje się w ich obronie,są obliczone na nastawienie tej opinii przeciwko więzionym.

Wzywamy do ostrożności wszystkich,którzy mogą być narażeni na kontakt z prowokatorami lub wydawnictwami rzekomo KPN-owskimi nakłaniającymi do do akcji bojówkarskich i terrorystycznych.

W imieniu KAB KPN
/-/ Romuald Szeremietiew

* * *

Od wydawcy: W/w dokumenty stanowią oczywiście tylko część oświadczeń i komunikatów wydanych przez KPN. Jednak tylko te były dostępne autorom w chwili podejmowania pracy nad niniejszym opracowaniem.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

V

Wywiad Leszka Moczulskiego dla zachodnioniemieckiego pisma "Der Spiegel" z dn.15 września 1980r.

"Die Sowiets sollen abziehen" /"ZSRR powinien się wycofać"/

/Wywiad SPIEGEL'A z politykiem opozycyjnym - Leszkiem Moczulskim/

S: Panie Moczulski, jest Pan na czele opozycyjnej organizacji...

M: My nie jesteśmy organizacją, my określamy sibie jako partię polityczną.

S: Dobrze. Partia opozycyjna o nazwie "Konfederacja Polski Niepodległej". Jakie są Pańskie cele ?

M: Naszym celem jest niezależna, suwerenna Polska, wolna od radzieckiego panowania i od totalitarnej dyktatury Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

S: W jaki sposób ma się zakończyć radzieckie panowanie ?

M: Niezależna Rzeczpospolita Polska oznacza, że obce wojska mogą stacjonować w kraju tylko w oparciu o wyraźną zgodę państwa polskiego.

S: Czy do Pana żądań należy także wystąpienie Polski z Paktu Warszawskiego ?

M: Naszym żądaniem na dłuższą metę jest, aby Polska uzyskała pełną swobodę zawierania sojuszy. Na najbliższą przyszłość nie mamy wątpliwości co do tego, że Polska pozostanie w Pakcie Warszawskim, jednakże pod pewnymi warunkami.

S: Pod jakimi ?

M: Po pierwsze Pakt Warszawski musiałby stać się wyłącznie paktem obronnym.

S: Nie jest on takim ?

M: Nie mówię tu o deklaracjach. My żądamy, aby napady wojskowe, jak inwazje na Czechosłowację albo w Afganistanie, prowadziły automatycznie do wystąpienia Polski z Paktu Warszawskiego. A jeśli chodzi o wycofanie wojsk radzieckich z Polski, to mogłoby to odbyć się etapami, musiałoby doprowadzić jednak do wycofania ostatniego batalionu.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

S: Czy wierzy Pan poważnie,że Związek Radziecki byłby gotów spełnić takie żądanie ? W 1956r. żądanie węgierskiego premiera - Nagy,wystąpienie Węgier z Paktu Warszawskiego doprowadziło do natychmiastowego wkroczenia radzieckich czołgów i do krwawej rzezi. Czy nie obawia się Pan podobnej tragedii dla swego kraju,a tym samym dla Europy ?

M: Jako historyk wiem doskonale,jak mylne są analogie historyczne. Pan mówił o czasie,w którym Związek Radziecki był mocarstwem imperialnym bez tych wszystkich trosk,które nagromadziły się w ciągu ostatnich 20 lat.

S: Nie twierdzi Pan chyba,że Związek Radziecki stał się w tym czasie średnim mocarstwem ?

M: Związek Radziecki ma dzisiaj na karku wojnę w Afganistanie,niebezpieczeństwo porozumienia między USA i Chinami i bardzo złe stosunki z Japonią. Także strajki w Togliatti i nie może bez zastanowienia,jakby to się działo za czasów Chruszczowa, zastosować karabinów maszynowych przeciw strajkującym.

S: I Pan wierzy,że dotknięte,na zewnątrz i wewnątrz, plagami mocarstwo przypatrywałoby się biernie,gdyby najważniejsze dotychczas państwo Imperium,Polska Rzeczpospolita Ludowa,przez noc powiedziała żegnaj ?

M: Chciałem powiedzieć,że sytuacji politycznej na świecie w 1980 nie można porównywać w żadnym wypadku z tą z 1956 roku. Niech Pan się zastanowi: dla młodych Polaków dnia dzisiejszego Budapeszt z 1956 roku jest tak odległym,jak dla mojej generacji rok 1849,kiedy to Paskiewicz wkroczył na Węgry.

S: Wróćmy do Polski z 1980 roku. Porozumienie między kierownictwem państwowym i komitetami strajkowymi w miastach Wybrzża akceptuje również największe ugrupowanie opozycyjne - KOR. Jaki jest stosunek "Konfederacji Polski Niepodległej" do tej kwestii ?

M: Gdy niedawno temu siedziałem z Adamem Michnikiem w jednej celi,w areszcie,powiedziałem mu,że mam wielki szacunek dla aktywności KOR w sprawach strajkowych. Jeśli chodzi o wymienione przez Pana porozumienie,to czytał Pan zapewne oświadczenie nowego szefa partii,Kani:"Należy zwrócić uwagę na to,żeby nowe Związki Zawodowe miały charakter socjalistyczny,żeby uznały kierowniczą rolę partii".

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

S: Tak napisano w porozumieniach. Zdaje Pan sobie sprawę,że bez tych sformułowań nie doszłoby do porozumienia i że w ciągu kilku tygodnii fala strajków przekształciłaby się w strajk generalny,który łatwo mógłby się zakończyć narodową katastrofą.

M: Nie podzielam Pana zdania. My,Konfederacja Polski Niepodległej,byliśmy właśnie za strajkiem generalnym i to zanim jeszcze to wszystko się zaczęło.

S: Nawet grżące komentarze TASS-u i Prawdy nie naruszyły Waszego zdecydowania.

M: Z radziecką interwencją wojskową należało się liczyć w dwu przypadkach: jeśliby kierownictwo polskie raptownie zamierzało się odłączyć od Moskwy...

S: Co jest Pana najważniejszym żądaniem...

M: To mój postulat dla Polski,nie zaś dla obecnego kierownictwa Polski,którego nie można nazwać ani kierownictwem,ani polskim.

S: Innego w Polsce jednak nie ma.

M: Jeśliby kierownictwo to zamierzało odłączyć się od Moskwy albo siły niepodległościowe miałyby już teraz przejąć władzę w kraju,to wtedy należałoby się liczyć z radziecką interwencją. Tylko wtedy. Proszę pamiętać,że groźba interwencji radzieckiej jest podstawowym narzędziem,przy pomocy którego rządzi się tu,w tym kraju,od 36 lat.

S: Nie uważa Pan,że właśnie ta straszna wizja skłoniła robotników do zaakceptowania kierowniczej roli partii ?

M: Obawiam się,że z tym warunkiem w przyszłości te wolne,niezależne i samorządne związki nie będą ani wolne,ani niezależne,ani samorządne.

S: Wy żądacie wolnych związków zawodowych,będących siłą rywalizującą w kraju z rządzącą partią,które zakończą dotychczasowy monopol komunistów na władzę ?

M: My,Konfederacja Polski Niepodległej,jesteśmy właśnie za tym.aby w kraju powstawały nowe partie polityczne,które w efekcie końcowym doprowadzą do osłabienia władzy komunistów. Alternatywą,o której tu mówimy,to albo dyktatura reprezentująca interesy Związku Radzieckiego,albo samostanowienie narodu polskiego. Na kolanach żyć - nigdy !

S: To parafraza znanego sformułowania przywódczyni hiszpańskiej partii komunistycznej,Dolores Ibaruri /"lepiej umrzeć walcząc,niż żyć klęcząc"/,która została później posłusznym narzędziem Stalina.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

A83

M: Nie chcemy walczyć,nawet stojąc. Ale jeszcze mniej chcemy,aby naród ginął klęcząc.

* * *

Uwagi tłumacza: W wywiadzie używa się najczęściej terminu "Soviets". Używam odpowiednika polskiego - "Rosjanie". Ze względu na możliwe nieporozumienia, a także fakt,że słowo "Soviets" zniknęło po wojnie z użycia,w tekście tłumaczenia używam jednolicie - "Związek Radziecki" jako odpowiednik niemieckiego "Soviets".

.Konrad Marusczyk /tłumacz/

OBUiAD Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

VI

DO UCZESTNIKÓW KONFERENCJI BEZPIECZEŃSTWA I WSPÓŁPRACY W EUROPIE, MADRYT 1980

Odprężenie i utrwalenie pokoju w Europie jest nierozdzielnie związane ze stopniem realizacji praw ludzi i narodów do suwerennej państwowości.

Naród polski żyje dziś w państwie,którego władze uchylają się od respektowania praw obywateli. Polska Rzeczpospolita Ludowa jest organizmem rządzonym przez komunistyczną Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą. Komuniści zdobyli władzę stosując środki przemocy,paraliżując wolę narodu. Dzięki łamaniu obowiązującego prawa i groźbie interwencji zbrojnej ze strony państw rządzonych przez komunistów,PZPR zachowuje nadal swoją nadrzędną pozycję w państwie.

Władze PRL wielokroć deklarowały swój rzekomy demokratyzm. Można sądzić,że istnieją ku temu podstawy skoro ratyfikowano Międzynarodowe Pakty Praw Obywatelskich i Politycznych i uznano je za element wewnętrznego prawa PRL. W rzeczywistości jednak władze PRL czynią wszystko,aby przepisy ratyfikowanych Paktów nie były przestrzegane. W PRL jest praktycznie nieosiągalny sam tekst Paktów,podobnie jak tekst zobowiązań podpisanych przez PRL w Helsinkach. Co więcej,organa ścigania PRL /Milicja Obywatelska i Służba Bezpieczeństwa/ konfiskują teksty Paktów Praw Człowieka znalezione podczas przeszukań u poszczególnych działaczy opozycyjnych. Są tego liczne przykłady.

Konfederacja Polski Niepodległej jest partią polityczną dążącą do pozbawienia PZPR władzy na drodze walki politycznej w warunkach wolnych wyborów.

Konfederacja Polski Niepodległej działa w oparciu o deklarowany w PRL porządek prawny,w szczególności w oparciu o Międzynarodowe Pakty Praw Obywatelskich i Politycznych. Działania KPN są pozbawione poczynań mających charakter pozaprawny. Stanowczo jesteśmy przeciwni stosowaniu przemocy i terroru w walce politycznej. A mimo to nasza partia jest prześladowana

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

i represjonowana. W rocznym okresie działalności członkowie KPN byli aresztowani, skazywani przez Kolegia ds. Wykroczeń, zatrzymywani w aresztach na 48, a często na 96 godzin, zwalniani z pracy, odmawiano im zezwoleń na wyjazd za granicę itd. Lista tych represji i szykan jest długa. Nie zamierzamy, ze względu na objętość tego dokumentu, przytaczać wszystkich aktów bezprawia wymierzonych w KPN /materiał taki jesteśmy gotowi przedstawić w razie potrzeby/. Chcemy wskazać jedynie na kilka faktów, które zobrazują metody postępowania władz PRL.

I

W art.84 p.1 Konstytucji PRL stwierdzono, że "W celu rozwoju aktywności politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturalnej ludu pracującego miast i wsi PRL zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się". Art.22 p.1 Międzynarodowych Paktów Praw Obywatelskich i Politycznych przyznaje k a ż d e m u prawo do swobodnego zrzeszania się. Punkt 2 tego artykułu mówi, że jedynym ograniczeniem tego prawa mogą być przepisy przewidziane przez ustawę i konieczne w demokratycznym społeczeństwie. Przepisy prawa regulujące w PRL zagadnienia związane ze zrzeszaniem się nie dysponują ż a d n y m i postanowieniami odnośnie powołania i legalizacji partii politycznych. Specjaliści z prawa konstytucyjnego są zgodni w opiniach - partie nie podlegają przepisom o stowarzyszeniach z 1932r. Gdyby było inaczej, wówczas i rządząca PZPR musiałaby podlegać tym przepisom - wiemy, że nie podlega żadnym przepisom. W tej sytuacji powołanie partii politycznej nie podlega żadnym ograniczeniom, a jej istnienie jest jedynie zależne od zgodnego oświadczenia woli osób taką partię tworzących.

Jednakże ten sam art.84 Konstytucji PRL w p.3 zakazuje tworzenia zrzeszeń godzących w "ustrój polityczny i społeczny albo w porządek prawny PRL". Powstaje więc problem, jaką zawartość prawną ma to stwierdzenie i w jakim stosunku do tego ograniczenia pozostaje program KPN.

Prawne ramy ustroju politycznego PRL zawarte są w art.1-10 Konstytucji PRL. Art.1 ust.1 stwierdza, że PRL jest państwem socjalistycznym. Ponieważ nie istnieje żadna ustawowa /a więc bezwzględnie obowiązu-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

jąca/ definicja socjalizmu,przeto dopuszczalna jest dość szeroka interpretacja tego pojęcia,zwłaszcza że i w doktrynie politycznej nie jest ono jednoznacznie określone. W konsekwencji należy przyjąć,że przepis ten ma charakter raczej informacyjny,podobnie jak przepisy art.3 ust.1 /"Przewodnią siłą polityczną w budowie socjalizmu jest Polska Zjednoczona Partia Robotnicza"/. Pozostawałoby bowiem w zasadniczej sprzeczności z art.81 ust.1 Konstytucji oraz z postanowieniami Międzynarodowych Paktów Praw Obywatelskich i Politycznych,będącego elementem prawa wewnętrznego PRL,a stanowiącego w art.2 równość praw również bez względu na poglądy polityczne oraz w art.26 zakaz dyskryminacji ze względu na poglądy polityczne. Przepisy te stanowią swego rodzaju uzupełnienie norm konstytucyjnych,które równouprawnienia obywateli bez względu na poglądy polityczne nie przewidywały.

Za elementy konstytucyjne ustroju politycznego należy uznać ludowładztwo /art.1 ust.2 Konstytucji/, zasadę demokracji przedstawicielskiej /art.2/ oraz zasadę praworządności /art.8/. Podobnie konstytucyjnymi elementami ustroju społeczno-gospodarczego PRL są zasady: społecznej własności środków produkcji /art.11 ust.1 w zw. z art.12 ust.1/ oraz zasada planowania gospodarczego /art.11 ust.2/. Tak więc po wyselekcjonowaniu przepisów o charakterze informacyjn-deklaratywnym,konstytucyjnymi elementami ustroju politycznego i społecznego PRL są zasady: ludowładztwa,demokracji przedstawicielskiej,praworządności oraz społecznej własności środków produkcji i planowania gospodarczego. Te zasady wyznaczają ramy ustrojowe PRL. Program KPN nie występuje przeciwko tym zasadom,więc KPN jest partią polityczną /opozycyjną/ działającą w ramach obowiązującego porządku prawnego.

Analizując pojęcie "godzenia w porządek prawny" przez partię polityczną,należy pamiętać o zadeklarowanej w art.84 Konstytucji oraz w art.22 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych zasadzie swobody zrzeszania się. Stanowi ona jednocześnie wytyczną do interpretacji pojęcia "godzenia w porządek prawny". Z tego punktu widzenia dozwolone jest zatem wszystko,co nie jest wyraźnie zakazane przez obowiązujące prawo.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

485

Tymczasem władze PRL, zwalczając KPN dowodzą, że każdy kto dąży do zmiany obowiązującego systemu jest wrogiem społeczeństwa, a i przestępcą. Wynikałoby z tego, że Konstytucja PRL jest niezmienna, a władza PZPR wieczną. Jest to oczywisty absurd. KPN będąc legalną i jawną partią ma pełne prawo propagować swój program, jednać zwolenników i walczyć o głosy wyborców.

Władze PRL zignorowały całkowicie prawny aspekt istnienia KPN. Nie przeszkodziło to organom ścigania w stosowaniu represji. Już w dniu ogłoszenia o powstaniu partii /1 września 1979r./ SB osadziła w aresztach grupę założycieli KPN. Od tego dnia nasza partia jest ciągle prześladowana. Poza aresztowaniami funkcjonariusze MO i SB nachodzą Biura Organizacyjne i redakcje pism KPN. Konfiskują lub kradną materiały naszej partii, maszyny do pisania, powielacze, pisma i wydawnictwa. Kilka razy rozbito aresztowaniami posiedzenia Rady Politycznej KPN - statutowego kierownictwa partii. Skazywano członków KPN za noszenie odznaki organizacyjnej. Zabierano legitymacje członkowskie. Skargi kierowane do prokuratury, Rady Państwa i Sejmu PRL pozostają bez odpowiedzi. Zamiast tego środki masowego przekazu PRL kontrolowane przez zwalczaną przez nas PZPR wszczęły kampanię oszczerstw /Konfederacja jest przedstawiana jako skrajna, ekstremistyczna bojówka pozbawiona programu/. KPN pozbawiona środków i dostępu do prasy i telewizji nie ma żadnych możliwości obrony i prostowania kłamstw. Postępowanie władz PRL w stosunku do KPN stanowi jaskrawy przykład łamania prawa.

II

W dniu 23 marca 1980r. odbyły się wybory do Sejmu PRL, traktowane przez PZPR jako wyraz rzekomego poparcia dla linii politycznej komunistów. W rzeczywistości wybory przeprowadzono z naruszeniem zasadniczych postanowień prawa obowiązującego w PRL. Artykuły: 1 p.2, 2 p.1, 95, 96 i 100 Konstytucji PRL oraz odpowiednie postanowienia Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych stwierdzają, że wszyscy obywatele mają równe prawa wyborcze, co obejmuje również równe prawo wybieralności i równe prawo do zgłaszania kandydatów na posłów. Art.100 Konstytucji PRL

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

przewiduje, że kandydatów na posłów zgłaszają organizacje polityczne i społeczne bez żadnych ograniczeń. Postanowienia naczelnych aktów normatywnych PRL - - Konstytucji i Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych - zostały bezprawnie ograniczone w obowiązującej Ordynacji Wyborszej /z 17.01.1976r./. Nie zawiera ona przepisów dotyczących zgłaszania kandydatów na posłów, ograniczając się jedynie do wskazania, w jakim trybie zgłaszami są kandydaci Frontu Jedności Narodu podporządkowanego PZPR. Nawet jednak ta naruszająca prawo Ordynacja Wyborcza przewiduje istnienie więcej niż jednej listy kandydatów w każdym okręgu wyborczym, a dopuszczając alternatywne wobec FJN listy nakazuje obowiązkowo ich rejestrację przez Okręgowe Komisje Wyborcze.

W przepisanym trybie i terminach do czterech okręgowych komisji wyborczych /n-ry 1,21,33,38/ Konfederacja Polski Niepodległej - będąca niewątpliwie "organizacją polityczną" w znaczeniu art.100 Konstytucji, zgłosiła łącznie 8 kandydatów na posłów. Zgodnie z art.23 ust.1 pkt.3,4,5 Ordynacji Wyborczej, Okręgowe Komisje Wyborcze powinny zarejestrować kandydatów KPN, ogłosić dane o nich oraz umieścić ich nazwiska na urzędowych kartach do głosowania i dostarczyć je obwodowym komisjom wyborczym. Komisje Wyborcze nr 1, 21,33,38 nie dokonały którejkolwiek z tych nakazanych im prawem czynności. Skarga na takie postępowanie skierowane przez KPN do Państwowej Komisji Wyborczej nie zostało przez nią rozpatrzone, wbrew wyraźnemu postanowieniu art.22 ust.1 pkt.2 Ordynacji Wyborczej.

Nieogłoszenie przez komisje wyborcze list kandydatów na posłów z ramienia KPN spowodowało niedopuszczenie do rzeczywistego wyboru między kandydatami i programem wyborczym FJN, a kandydatami i Platformą Wyborczą KPN. W okręgach wyborczych 1,21,33 i 38 takie postępowanie, będące istotnym naruszeniem prawa wyborczego zgodnie z art.79 ust.1 Ordynacji Wyborczej powoduje unieważnienie wyborów. W skali całego kraju niedopuszczenie kandydatów KPN i wystawienie jedynie zaaprobowanych przez PZPR list kandydatów FJN oznacza, że właściwie wybory zostały rozstrzygnięte arbitralną decyzją władz PRL zanim doszło do głosowania.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

186

Podczas kampanii wyborczej organa administracji w całym kraju prowadziły bezprawne działania, zmierzające do ograniczenia praw obywatelskich. Służba Bezpieczeństwa w ponad 150 przypadkach zatrzymała działaczy KPN, osadzając ich w aresztach; drugie tyle przypadków zatrzymań objęło uczestników pozostałych ugrupowań opozycji demokratycznej w Polsce. Uniemożliwiono KPN prowadzenie kampanii wyborczej. W trzech przypadkach funkcjonariusze SB nie dopuścili do przeprowadzenia zebrania przedwyborczego KPN z dziennikarzami, popełniając w ten sposób przestępstwo z art.189 § 1 kodeksu karnego. Zatrzymani zostali /niektórzy wielokrotnie/ wszyscy kandydaci na posłów z ramienia KPN, jeden z nich, Roman Kściuczek, pod prowokacyjnym zarzutem został skazany na 3 miesiące aresztu, innego - Krzysztofa Gąsiorowskiego - zwolniono z pracy, trzem - Zdzisławowi Jamrożkowi, Stanisławowi Franczakowi i Januszowi Piotrowskiemu - uzbrojona bojówka groziła śmiercią.

Dopuszczono jedynie do działań przedwyborczych, zmierzających do popularyzowania programu i kandydatów FJN. Zebrania, na których kandydaci na posłów z ramienia FJN spotykali się z wyborcami, miały na ogół charakter zamknięty i nie dopuszczono tam osób bez zaproszeń, a ludzi, którzy na tych zebraniach występowali przeciwko programowi FJN - funkcjonariusze SB zatrzymywali. Nadanie kampanii wyborczej charakteru propagandy na rzecz kandydatów prorządowych, finansowanie tej kampanii ze środków państwowych oraz policyjne zwalczanie KPN i innych niezależnych ugrupowań politycznych było ewidentnym naruszeniem art.art.81, 83, 87, 94 i 96 Konstytucji PRL oraz przepisów prawa wyborczego.

Sam przebieg głosowania odbywał się pod bezpośrednią kontrolą i presją władz, starających się wymusić na wyborcach głosowanie na kandydatów FJN. W tym celu m.in.:

- w składach obwodowych komisji wyborczych znajdowali się oficerowie SB, którzy nie ukrywali swych funkcji;
- komisje wyborcze stosowały manifestacyjne adnotacje, którzy z głosujących korzystają z kabiny, aby w ten sposób zastraszyć pozostałych i powstrzymać ich przed skreślaniem kandydatów FJN;

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

- odwiedzano wyborców w ich mieszkaniach,a nawet dowożono samochodami do komisji wyborczych,sugerując,że ich prawnym obowiązkiem jest oddanie głosu na kandydatów FJN;
- dopuszczano,aby jedna osoba oddawała głos za całą rodzinę,a nawet sołtysi głosowali za całą wieś - pod warunkiem,że będzie to głosowanie bez skreśleń.

W wielu komisjach członkowie komisji wrzucali kartki do głosowania,przysługujące wyborcom,którzy zbojkotowali wybory. W niektórych spośród znanych przypadków ta ilość głosów,które komisja oddawała za wyborców przekraczała 50% uprawnionych do głosowania. Wszystkie obwodowe komisje wyborcze przeprowadziły wybory w taki sposób,aby jak najwięcej wyborców oddało głosy bez skreśleń na listy kandydatów FJN. O przebiegu głosowania w poszczególnych obwodach wyborczych systematycznie informowano tzw. sztaby wyborcze,powołane przez Komitety PZPR,oraz odbierano od nich i wykonywano instrukcje na temat dalszego prowadzenia głosowania.

Wszystkie przedstawione wyżej fakty dowodzą,że władze PRL stoją na straży interesów jednej partii /PZPR/ i wbrew oczywistym postanowieniom prawa robią wszystko,aby nikt i nic nie zagroziło monopolowi komunistycznych rządów. Przepisy Konstytucji PRL,Międzynarodowych Paktów Praw Obywatelskich i Politycznych wreszcie Kodeksu Karnego okazały się martwą literą. Skargi i protesty złożone przez KPN w związku z wyborami 1980r. do dziś pozostały bez odpowiedzi.

III

/Treść cz.III niniejszego dokumentu pokrywa się niemal identycznie z tekstem Oświadczenia Rady Politycznej KPN z maja 1980 roku, który znajduje się na str.36 /rozdz.III p.C/ i w związku z tym postanowiliśmy nie powtarzać go w tym miejscu/.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

to znaczy,że po prostu mamy rację bytu. Jeszcze raz powtarzam: będziemy prowadzić działalność polityczną,nie uznajemy żadnych form terroryzmu i nie mamy z tym nic wspólnego. Chcemy działać w kategoriach legalnych. Cóż dalej - jeżeli uważam,że działam w legalnej partii i mam odpowiadać za "organizowanie i agitowanie członków i sympatyków"...chyba jasne, odpowiedź nasuwa się sama. "Wejście w porozumienie z innymi osobami" m.in. z paryską "Kulturą"- no to trzeba by zamknąć w pierwszym rzędzie Miłosza,bo drukował w "Kulturze". Poza tym nie znajduję tam zbyt wielu naszych materiałów. Uważam,że nie jest to przestępstwo,bo nie trzeba by było drukować w "Kulturze",ani wysyłać komunikatów do Wolnej Europy o aresztowaniu naszych członków,gdyby nasza prasa podawała o tym informycje. Gdyby Rakowski występując w TV nie kłamał o KPN. Gdybym mógł wystąpić w TV, przedstawiłbym nasz program,nie musiałbym przedstawiać go w formie ulotek i broszur. "Przekazywanie ośrodkom dywersji politycznej informacji i komentarzy"- - te wszystkie określenia są bardzo ogólne. Jeżeli mówię,że przez 9 miesięcy Rząd PRL nie zrobił wiele, aby uzdrowić Rzeczpospolitą,to oczywiście prokurator może mnie oskarżyć o to,że rzucam nieodpowiedzialne, oszczercze hasła itd. Kiedy zamknięto Leszka Moczulskiego wydawałem tutaj ulotki na rzecz jego uwolnienia. I z tego tytułu mam ponosić konsekwencje ? "Wywoływanie napięć społecznych","rozbijanie jedności narodu"- nie wywoływaliśmy napięć,ale organizowaliśmy ludzi. Byłem szkoleniowcem w "Solidarności",co "Solidarność" podnosiła w styczniu,i tam mówiłem na jakich zasadach robotnicy mają prawo do niezależnych związków,jakie konwencje podpisaliśmy,jakie są konstytucyjne prawa człowieka i obywatela itd. Więc jeżeli to można nazwać rozbijaniem jedności narodu,w myśl tezy o istnieniu tej jedności,to wszystko o co nas oskarżają staje się śmieszne. Dalej - jeżeli na Konferencji w Madrycie przedstawiliśmy nasz punkz widzenia na sprawy obrony praw człowieka i za to jesteśmy oskarżeni, bo rozbijamy monopol informacji...,kiedy Gierek dostaje order za realizację praw człowieka,to wydaje mi się,że mamy prawo przedstawić nasz punkt widzenia. Nie działamy przecież tylko w kategoriach politycznych,ale i moralnych. W sumie jest to nawrót do nie-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

chlubnej tradycji prokuratorskiej z okresu stalinowskiego,gdzie hasło: podżegacz wojenny,wróg ludu wystarczało,aby skazać człowieka.

J.Ś.: Rzeczywiście,oskarżenie jest bardzo niejasne, niesprecyzowane. Dlatego dziwić się wypada,że sąd nie zezwolił na jego uściślenie. W tej chwili są to tylko hasła,a nie zarzuty.

T.J.: Tak. Trudno mówić o całym akcie oskarżenia,ponieważ będzie on weryfikowany w czasie procesu na podstawie wypowiedzi oskarżonych,obrońców i prokuratury, zebranej dokumentacji itd. My chcemy procesu dlatego, bo nie boimy się prawdy. Chcemy powiedzieć o naszym celu,o tym,jakimi drogami mamy zamiar go osiągnąć. I uważamy,że zarówno cel,jak i metody są moralne i zgodne z prawem.

J.Ś.: 25 maja odbyły się w całym kraju,zorganizowane przez studentów,marsze na rzecz zwolnienia więźniów politycznych. Wielu z nas popiera Wasz program,chce Wam pomóc teraz,w czasie procesu i później - podczas Waszej działalności. Nie mówię oczywiście o wstąpieniu do KPN,ponieważ jest to obecnie niemożliwe /KPN zawiesiła swoją działalność/. Ale jakiej pomocy oczekujecie od organizacji studenckich,od samych studentów ?

T.J.: Oczywiście jesteśmy bardzo wdzięczni młodym ludziom za akt podjęty w naszej obronie. Cieszymy się, że nie zabito jeszcze tego,co jest cechą młodości: wrażliwości moralnej,wrażliwości na krzywdę,na bezprawie. Uważamy,że oprócz faktu naszego zwolnienia wielkim osiągnięciem jest to,iż studenci po raz pierwszy od 1968r. wystąpili w akcji,potrafili się zorganizować,zaczęli myśleć w kategoriach społecznych i politycznych. Była to dla was pewna próba. Jeśli naprawdę będziecie niezależni,to już bardzo dużo. Jeśli władza przekona się,że stać was na podjęcie szerokiej akcji,to już ten sam fakt będzie profilaktyką przed dalszym bezprawiem. Dzisiaj zadaniem numer jeden jest, żebyście poznali,kogo broniliście. A więc informacja z procesu,prawda o KPN przekazywana kanałami informacji studenckiej. Pomocą dla nas jest to,że ocaliliście wrażliwość moralną. Jestem obecnie,po tym 25 maja, spokojny o los ludzi,którzy myślą inaczej,niż władza

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

192

by sobie życzyła.

J.Ś.: I na koniec pytanie,któremu należałoby poświęcić osobną rozmowę. Wiemy,że istnieją różnice między KOR, ruchem,który był fundamentem wolnych i niezależnych związków zawodowych,a KPN. Jaka jest główna przyczyna tych różnic ? Czy chodzi o inny cel,czy inny sposób ?

T.J.: Trudno na to pytanie odpowiedzieć precyzyjnie w kilku zdaniach. Nie ulega wątpliwości,że dużą zasługą KOR jest kształtowanie ruchu związkowego,obrona robotników,przełamainie monopolu informacyjnego. Ale jest to ruch,ruch społeczny. My jesteśmy partią polityczną. KOR,jego poglądy,to w gruncie rzeczy indywidualne wypowiedzi,nawet nie można powiedzieć przywódców, ale poszczególnych osób. My stawiamy cel bardzo jasno: niepodległość,usunięcie władzy PZPR,usunięcie dominacji radzieckiej. Natomiast byłoby mi bardzo trudno odpowiedzieć na pytanie,do czego dąży KSS KOR w kategoriach polityki. Bo to,że samoobrona,związki zawodowe,to wiemy. Czy kieruje się geopolityką /a wydaje mi się,że tak/? Czy w tym układzie chce dojść do władzy,czy do współwładzy ? Różnie różni ludzie w KOR na ten temat się wypowiadają. Są koncepcje finlandyzacji,dogadania się z PZPR. Trudno jest jednoznacznie odpowiedzieć, gdyż w samym KOR jest kilka linii politycznych. Nie ma struktury,brak tej "linii politycznej KSS KOR". Ponieważ jest taka rozbieżność,to trudno jest nam określić jednoznaczny stosunek do KOR.

J.Ś.: Ale jednak brak w KOR pełnej akceptacji programu KPN.

T.J.: Jeśli grupy ludzi z KOR chcą dojść do władzy,to zdaję sobie sprawę,że jesteśmy ich przeciwnikami. Jeśli ktoś z nich chce dojść do współwładzy z PZPR,to też natychmiast ustawia nas po przeciwnych stronach. W kategoriach społecznych akceptuję oczywiście KSS KOR, zrobił bardzo dużo,jesteśmy tu na wspólnej pozycji. A rozdźwięki są,ponieważ my nie uznajemy geopolityki jako determinującego czynnika,są różnice ideologiczne. Ale są też platformy,na których powinniśmy działać wspólnie. Np. kiedy w okresie strajków aresztowano członków KOR,to jako jeden z pierwszych wydałe ulotkę w ich obronie. Bo tutaj nie ma różnic,musimy działać wspólnie. Ale jestem przeciwny,jeżeli ukazuje się ulo-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

tka KOR broniąca nas,w której KOR stwierdza,że nie zgadza się z naszymi metodami,ale nie mówi o jakie metody chodzi. To jest chyba nieładne. Są w KOR ludzie, którzy zdobywają tam ostrogi polityczne. Będziemy się różnić,nie chodzi o to,żebyśmy we wszystkich sprawach byli jednomyślni politycznie. Dobrze będzie,jeżeli określą się kiedyś oni jako partia polityczna,będą mieli inny program,bo mówimy o pluraliźmie politycznym. Natomiast jestem przeciwny zamienianiu jednego monolitu partyjnego na drugi monolit. Dyskutujmy. Jestem też przeciwny artykułowi Jana Walca,który mówi "droga podłości do niepodległości",bo nie tak należy dyskutowa. Od razu tutaj,w opozycji demokratycznej,uczmy się kultury politycznej. Mówmy o różnicach. Sądzę,że z niektórymi z członków KOR będziemy się mogli porozumieć. Jak kiedyś np. w ogóle nie mówiło się tam o niepodległości,tak teraz już coraz częściej się o tym mówi. Myślę,że będziemy mogli iść dalej razem w tym samym kierunku,właśnie do niepodległości.

J.Ś.: Życzymy sobie tego wszyscy. W końcu cel jest jeden,a drogi do niego prowadzące mogą być różne. Dziękuję bardzo za rozmowę.

* * *

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

193

VIII

Warszawa, dn. 6 marca '81.

Prokuratura Wojewódzka
Wydział Śledczy
ul. Świerczewskiego 127
00-958 Warszawa
/2/
II Ds 103/80

AKT OSKARŻENIA

przeciwko

1. ROBERTOWI LESZKOWI MOCZULSKIEMU
2. ROMUALDOWI SZEREMIETIEWOWI
3. TADEUSZOWI STAŃSKIEMU
4. TADEUSZOWI JANDZISZAKOWI

oskarżonym o przestępstwo z art.123 w zw. z art.128 § 1,132,133,270 § 1 i 2,273 §1 i 2,276 §1 i 3,282kk w zw. z art.10 §2kk.

O s k a r ż a m:

1. ROBERTA LESZKA MOCZULSKIEGO, s.Stanisława i Janiny z d.Rejmer, ur.7 czerwca 1930 w Warszawie, zam.Warszawa, ul.Jaracza 3m.4a, pochodzenia społecznego inteligenckiego, o wykształceniu wyższym, żonatego, ojca dwojga dzieci w wieku 28 i 22 lat, z zawodu prawnika, nie pracującego, nie karanego /k.54, t.III/ /tymczasowo aresztowanego od 29.08.1980 do 1.09. 1980 k.117,123, t.II, oraz od 23.09.1980 k.68, t.I/

2. ROMUALDA SZEREMIETIEWA, s.Mikołaja i Ireny z d.Lubowieckiej, ur.25 października 1945 w Lesznie, zam. Leszno, ul.Sułkowskiego 16m.3, pochodzenia społecznego inteligenckiego, o wykształceniu wyższym, żonatego, bezdzietnego, z zawodu prawnika, nie pracującego, nie karanego /k.215, t.IV/ /tymczasowo aresztowanego od 23.01.1981 k.163, t.VI/

3. TADEUSZA STAŃSKIEGO, s.Stanisława i Heleny z d.Wojewódzkiej, ur.27 maja 1948 w Błoniu Małym, woj.Siedleckie, zam.Warszawa, ul.Kartaginy 1m.62, pochodzenia społecznego robotniczego, o wykształceniu wyższym, żonatego, bezdzietnego, z zawodu prawnika, nie pracującego, nie karanego /k.180, t.V/

OBUiA Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

/tymczasowo aresztowanego od 14.12.1979 do 19.12. 1979 k.42,46 t.V.,od 29.08.1980 do 1.09.1980 k.116, 122, t.V,oraz od 13.11.1980 k.139, t.V/

4. TADEUSZA JANDZISZAKA,s.Józefa i Bronisławy z d.Szuber,ur.18 września 1942 w Laszkach Murowanych ZSRR, zam.Wrocław,ul.Kuźnicza 11/13,pochodzenia społecznego robotniczego,o wykształceniu wyższym,żonatego, bezdzietnego,z zawodu historyka,nie pracującego, nie karanego /k.104,t.VIII/
/tymczasowo aresztowanego od 6.12.1980 k.21,t.VIII/

o to,że:

w latach 1979-1980,a Romuald Szeremietiew do dnia 23 stycznia 1981,w Polsce i za granicą w celu osłabienia mocy obronnej,zerwania jedności sojuszniczej ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz obalenia przemocą określonego w Konstytucji z dn.22 lipca 1952 ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami objętymi odrębnymi postępowaniami,podjęli czynności przygotowawcze tworząc nielegalny związek pod nazwą Konfederacja Polski Niepodległej finansowany,wspierany i inspirowany przez wrogie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zagraniczne ośrodki dywersji politycznej oraz realizując program tego związku Robert Leszek Moczulski jako jej przewodniczący i przywódca Rady Politycznej,Romuald Szeremietiew,Tadeusz Stański i Tadeusz Jandziszak jako członkowie Rady Politycznej i Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej a Romuald Szeremietiew również jako pełniący od 23 września 1980 do 23 stycznia 1981 funkcję przewodniczącego Rady Politycznej prowadzili działalność polegającą na:

- agitowaniu i organizowaniu członków i sympatyków do wrogiej działalności godzącej w podstawowe interesy polityczne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;
- wejściu w porozumienie z osobami reprezentującymi za granicą obce organizacje prowadzące działalność skierowaną przeciwko interesom politycznym PRL,a zwłaszcza organizację "Free Poland" reprezentowaną przez Konstantego Zygfryda Hanffa,Północnoamerykańskie Studium Spraw Polskich reprezentowane przez Andrzeja Ehrenkreutza w USA,Instytut Literacki w Paryżu reprezentowany przez Jerzego Giedroycia i in.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

- przekazywanie zagranicznym ośrodkom dywersji politycznej działającym przeciwko interesom PRL i sojuszniczym państwom socjalistycznym informacji i komentarzy stanowiących podstawę oszczerczych kampanii propagandowych skierowanych przeciwko stosunkom wewnętrznym i sojuszom międzynarodowym PRL;
- rozbijaniu jedności narodu polskiego, osłabianiu państwa i wywoływaniu napięć społecznych zagrażających bezpieczeństwu publicznemu w kraju;
- masowym druku i rozpowszechnianiu w kraju ulotek i czasopism pn."Gazeta Polska","Droga","Opinia Krakowska", wywiadów i artykułów publikowanych w zagranicznych wydawnictwach i telewizji, których treści zawierały fałszywe wiadomości dotyczące suwerenności i niepodległości Państwa Polskiego oraz stosunków sojuszniczych łączących PRL z ZSRR, a także lżyły i poniżały w opinii publicznej, w kraju i za granicą ustrój i naczelne organy PRL,

t.j. o przestępstwo określone w art.123 w zw. z art. 128 §1,132,133,270 §1 i 2,273 §1 i 2,276 §1 i 3,282 kk w zw. z art.10 §2 kk.

Na zasadzie art.17 §1 i 21 §1 kpk sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Wojewódzki w Warszawie, IV Wydział Karny.

U z a s a d n i e n i e

We wrześniu 1980r. Robert Leszek Moczulski udzielił w swoim mieszkaniu przy ul.Jaracza w Warszawie telefonicznego wywiadu dziennikarzowi zachodnio-niemieckiemu. Pełny tekst tego wywiadu został zamieszczony w numerze 38 tygodnika "DER SPIEGEL" z 15 września 1980r. Występując jako przywódca nielegalnego związku pod nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej" R.L.Moczulski w swoich wypowiedziach dał wyraz nieprzejednanej wrogości wobec ustroju socjalistycznego PRL i jej sojuszników. Na jedno z pytań dziennikarza oświadczył wprost, iż jego postulaty nie są adresowane do obecnego kierownictwa Polski, "które nie można nazwać zarówno jako kierownictwo i jako polskie".

Wyrażane przez L.R.Moczulskiego oceny mają swój rodowód w jego wieloletniej działalności w ugrupowaniach antysocjalistycznych.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

W latach 1977-1979 R.L.Moczulski aktywnie działał w nielegalnym związku pod nazwą "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela". Działalność tego związku była finansowana m.ni. przez Instytut Literacki w Paryżu kierowany przez Jerzego Giedroycia oraz tzw."Fundusz Wolnego Słowa",któremu patronują niektóre ośrodki emigracyjne skupione wokół przewodniczącego tego Funduszu E.Raczyńskiego.

W latach 1978-1979 w kierownictwie ROPCziO m.in. na tle osobistych ambicji oraz zarzutów o sprzeniewierzenie pieniędzy przesyłanych z zagranicy nastąpił rozłam.

Wyodrębniło się wówczas pod kierunkiem R.L.Moczulskiego ugrupowanie pod nazwą "Rada Rzeczników ROPCziO". Antagonizmy personalne i rozłam organizacyjny w ROPCziO spowodowały,że główny dysponent środków finansowych z zagranicy Jerzy Giedroyć wstrzymał przysyłanie do kraju tych środków za pośrednictwem stale zamieszkałego w Warszawie obywatela USA Zbigniewa Wołyńskiego.

Ponieważ próby porozumienia między zwaśnionymi ugrupowaniami nie przyniosły rezultatu R.L.Moczulski podjął działania zmierzające do przejęcia kwot zamrożonych przez Jerzego Giedroycia w Paryżu.

W maju 1979r. R.L.Moczulski jadąc samochodem z Gdańska wspólnie z M.Skuzą zaproponował mu złożenie wizyty w mieszkaniu Zbigniewa Wołyńskiego. Do spotkania doszło w późnych godzinach nocnych. W rozmowie Z.Wołyński oświadczył,iż niebawem udaje się za granicę m.in. do Giedroycia i w tej sytuacji konieczne jest ponowienie próby wydobycia pieniędzy z paryskiej "Kultury". W tym celu zostało sporządzone pismo do Jerzego Giedroycia w imieniu "Rady Funduszu Praw Człowieka",które podpisali R.L.Moczulski i M.Skuza - bez wiedzy pozostałych członków Rady. Pismo to zawierało w swej treści apel do J.Giedroycia o przekazanie na rzecz ROPCziO kwoty 12500 franków do rąk osoby,która poda wskazane hasło - "Rzym" lub "Roma".

Powołanie się na "Radę Funduszu Praw Człowieka" miało na celu upozorowanie rzekomej jedności w łonie ROPCziO. Podpis M.Skuzy nadawał pismu odpowiednią rangę i wiarygodność,albowiem Skuza jako "represjonowany w przeszłości przez reżim" był osobą budzącą zaufanie u Giedroycia. Ponadto M.Skuza własnoręcznie podpisał pismo skierowane do Władysława Gauzy w Oslo informujące go o konieczności przejęcia kwot napływających na działalność ROPCziO i przekazania ich do kraju lub

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

przeznaczenia na zakup za granicą urządzeń tzw. małej poligrafii. Dysponentem tych kwot na cele organizacyjne zgodnie z treścią pisma miał być R.L.Moczulski. Tak więc jedynie W.Gauza był zorientowany, iż środki finansowe gromadzone na rzecz ROPCziO jako całości pozostawać miały w dyspozycji R.L.Moczulskiego i jego ugrupowania.

Uzyskanie funduszu przez R.L.Moczulskiego stwarzało możliwość coraz większej samodzielności organizacyjnej.

Działania zmierzające do utworzenia "Konfederacji Polski Niepodległej" R.L.Moczulski zapoczątkował opublikowaniem w nr.7 czasopisma "Droga" z czerwca 1979r. artykułu pt."Rewolucja bez rewolucji", która w istocie stanowi program polityczny dla tej organizacji. Znajduje to potwierdzenie w liście z 17.01.1980r. T.Starzyńskiego pełnomocnika KPN w Szwecji opublikowanym w numerze 2 z lutego 1980r. "Wiadomości Polskich" stanowiących organ Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji. Szwierdził on m.in., iż "nieprawdą jest jakoby sygnatariusze "Aktu KPN" nie określili żadnych form organizacyjnych do realizacji postawionych celów, albowiem cały program działania niepodległościowego zawarty jest w artykule R.L.Moczulskiego "Rewolucja bez rewolucji".

Polityczny program działania opracowany przez R.L. Moczulskiego stanowi emanację obsesyjnej nienawiści do ustroju socjalistycznego i naczelnych organów władzy PRL. Używane przez R.L.Moczulskiego w tym opracowaniu określenia noszą często cechy lżenia, poniżania i wyszydzania ustroju socjalistycznego i naczelnych organów władzy nie tylko PRL, lecz także ZSRR i innych sojuszniczych państw socjalistycznych. Godząc w podstawowe normy Konstytucji PRL z 22 lipca 1952r. R.L.Moczulski nawołuje do pozbawienia PZPR jej konstytucyjnie określonej roli i miejsca w systemie politycznym PRL, zerwania jedności sojuszniczej z ZSRR oraz obalenia ustroju socjalistycznego w Polsce. U podłoża tego programu działania leży próba manipulowania uczuciami patriotycznymi narodu polskiego w imię odzyskania rzekomo utraconej suwerenności i niepodległości oraz obalenia "niepolskiej, totalitarnej i z zewnątrz narzuconej władzy państwowej". Umiejętnie wykorzystując występujące w procesie socjalistycznego budownictwa w Polsce błędy oraz wypaczenia R.L.Moczulski wyprowadza fałszywy i szkodliwy dla interesów Polski wniosek, że

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

społeczno-gospodarczy i polityczny system socjalistyczny w Polsce nie może być doskonalony i reformowany w celu przezwyciężenia tych błędów i wypaczeń oraz skłania do działań zmierzających do obalenia tego ustroju. W celu realizacji tych awanturniczych i szkodliwych dla żywotnych interesów narodu polskiego zamierzeń R.L.Moczulski zaprogrampwał zespół działań polegających na kształtowaniu,upowszechnianiu i pobudzaniu takich postaw i postępowania,które powodują negatywne zjawiska: naruszania podstawowych obowiązków obywatelskich,nieposzanowania prawnych rozporządzeń i nakazów władz państwowych,konflikty i napięcia społeczne godzące w porządek publiczny i bezpieczeństwo wewnętrzne,osłabianie mocy obronnej państwa pozbawionego wypróbowanych sojuszników. Dla osiągnięcia tych celów R.L.Moczulski dopuszcza wszystkie formy walki w tym,jak pisze:"nie wolno nam z góry wykluczyć sytuacji, w której formy walki włącznie z powstaniem powszechnym mogą okazać się najskuteczniejszą i najpotrzebniejszą metodą działania". Tym niemniej w celu uspokojenia czytelnika preferuje w opracowaniu "zburzenie istniejących struktur w drodze stopniowej" i stworzenie tą drogą "Trzeciej Rzeczypospolitej". Zdaniem R.L.Moczulskiego burzenie istniejących struktur władzy powinno następować w pięciu fazach:

1. Formowanie się różnych antypaństwowych grup politycznych stanowiących ośrodki oporu wobec władz państwowych,głównie na bazie działalności agitacyjno-propagandowej. Grupy te w działaniu powinny wypracować wspólny dla nich program walki oraz zdobyć konieczne doświadczenie i zaplecze kadrowe.
2. Utworzenie infrastruktury politycznej w drodze programowej,ideowo-politycznej i organizacyjnej konsolidacji grup politycznych w partie i stronnictwa polityczne.
3. Sformułowanie systemu politycznego na bazie umocnionych struktur tych utworzonych partii i stronnictw.
4. Ukształtowanie systemu dwuwładzy w państwie,w którym opozycyjny system polityczny utworzy instytucje dublujące państwowe i terenowe instytucje PRL.
5. Przejęcie władzy przez ukształtowany w systemie dwuwładzy układ instytucji przeciwstawnych aparatowi państwowemu PRL.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Tworząc scharakteryzowany powyżej program działań zmierzających do obalenia ustroju socjalistycznego PRL R.L.Moczulski nie tylko wyrażał aspiracje i przekonania grupy skupionych wokół siebie osób w rodzaju Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Stańskiego czy Tadeusza Jandziszaka, lecz wychodził na przeciw potrzebom znanych i od dawna działających przeciwko podstawowym interesom PRL zagranicznych ośrodków dywersji politycznej. Program ten miał być bowiem początkiem spełnienia od dawna wyrażanych pragnień, aby w PRL utworzyć własne przyczółki polityczne tych ośrodków. Aspiracji takich nie zaspakajał ze scharakteryzowanych wyżej względów "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela". Wstrzymanie dopływu środków finansowych pobudziło R.L.Moczulskiego do nowych przemyśleń i inicjatyw, których owocem było opublikowanie pracy pt."Rewolucja bez rewolucja". Wymowa tej publikacji dla mocodawców tych ośrodków była bowiem bardziej konkretna, aniżeli zamierająca działalność organizacji w rodzaju "Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela". Program ten oznaczał bowiem przejście do bardziej ofenzywnych działań dywersyjnych.

Jak wynika z opinii politologów i załączonych do akt dokumentów ośrodkiem, który wiązał z programem Moczulskiego nadzieje na aktywizację dywersyjnej działalności przeciwko PRL była redakcja tygodnika "Czas" w Winnipegu w Kanadzie. Redaktor tego czasopisma Jerzy Mroczkowski, jest jednym z członków założycieli działającej w USA organizacji pn."Free Poland"/"Wolna Polska"/. Inicjatorem założenia tej organizacji we wrześniu 1975r. w Nowym Jorku, był Konstanty Zygfryd Hanff. Wspomniany K.Z.Hanff syn Marii i Pawła Gazałabow, ur.2. XI.1926r. w Częstochowie, absolwent Wyższej Szkoły Tłumaczy Wojskowych w Berlinie, przed wyjazdem z Polski do 19 sierpnia 1969r. był zatrudniony w Centralnym Laboratorium Przemysłu Obuwniczego w Krakowie jako tłumacz, w okresie międzywojennym przebywał z rodzicami w Polsce. W okresie okupacji hitlerowskiej rodzina Hanffów zgłosiła przynależność do narodu niemieckiego. W dniu 15 kwietnia 1943r. K.Z.Hanff zgłosił się w Berlinie, gdzie wówczas zamieszkiwał, ochotniczo do hitlerowskiej armii. Ukończył Wyższą Szkołę Tłumaczy Wojskowych w Berlinie i został skierowany na Łotwę. Odbywał przeszkolenie w Białymstoku i w Rumunii. W styczniu 1945r. na froncie wschodnim dostał się do radzieckiej niewoli. Zwolniony w 1948r. przyjechał do Polski.

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

Zgłaszając się władzom polskim prośbę o zezwolenie na emigrację Hanff oświadczył,że jest Niemcem. Utworzona przez niego w USA organizacja "Free Poland" ma charakter jawnie dywersyjno-terrorystyczny i stawia sobie za cel "walkę wszelkimi środkami z komunizmem w Polsce i innych państwach socjalistycznych". Z jej założeń programowych wynika także,iż "walczy z komunistyczną infiltracją Polonii" oraz "z ludźmi w jakikolwiek sposób współpracującymi z administracją PRL". Współdziałała ona także z podobnymi ugrupowaniami - skupiającymi emigracyjnych ekstremistów ukraińskich, litewskich,kubańskich i innych narodów zarówno w USA jak i w Europie oraz znajduje się pod kontrolą służb specjalnych USA /FBI/. Współzałożyciel tej organizacji a równocześnie redaktor czasopisma "Czas" J.Mroczkowski na łamach tej gazety /25 i 31 sierpnia 1979/ szeroko spopularyzował tezy zawarte w programie R.L. Moczulskiego pt."Rewolucja bez rewolucji",a także opublikował treść jego wystąpienia przygotowanego na "Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem" w Londynie,który obradował w dniach 1 i 2 września 1979r. Wcześniejsze posiadanie i publikowanie tego tekstu przez tygodnik "Czas" świadczy o ścisłych związkach łączących R.L.Moczulskiego z redakcją tego czasopisma, a także z organizacją "Free Poland" w USA.

Z zakwestionowanej w toku przeszukania u Z.Wołyńskiego korespondencji wynika,iż K.Z.Hanff utrzymywał stałe kontakty z R.L.Moczulskim. Stanowią one potwierdzenie trwałej współpracy w realizacji wspólnych celów KPN i "Free Poland" wymierzonych przeciwko podstawowym interesom PRL. Świadczy zwłaszcza o tym treść listu z 3 września 1980r. opatrzonego klauzulą "Tajne" adresowanego do Macieja Pstrąg-Bieleńskiego pełnomocnika KPN w RFN. W liście tym stanowiącym wytyczne dla R.L.Moczulskiego K.Z.Hanff stwierdza m.in."w tej sytuacji staje się conajmniej bardzo wskazane,aby R.L. Moczulski wystosował dokument stwierdzający bez żadnych warunków wstępnych,że nowy rząd koalicyjny... składający się z większości czynnych obecnie ugrupowań politycznych zrzeszonych w "KPN"...przyjmie na siebie wszelkie zobowiązania finansowe PRL".

W innym zakwestionowanym dokumencie zatytułowanym "sprawozdanie" z 27.08.1980r. K.Z.Hanff stwierdza m.in. "że niektórzy kongresmeni otrzymali oświadczenie or-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

ganizacji "Wolna Polska" i zostali całkowicie przekonani co do potrzeby poparcia wysiłków narodu polskiego oraz KPN zmierzających do utworzenia państwa niezależnego i demokratycznego". Istnienie ścisłych związków R.L.Moczulskiego z K.Z.Hanffem dowodzi fakt, iż pełny tekst tego sprawozdania został utrwalony na taśmie magnetofonowej, którą zakwestionowano w dn.23.09. 1980r. w mieszkaniu R.L.Moczulskiego. Z treści innych listów skierowanych do M.Pstrąga-Bieleńskiego wynika, iż K.Z.Hanff posiada pełny przegląd bieżących informacji na temat działalności KPN oraz jest inspiratorem niektórych jej przedsięwzięć.

W dniu 1 września 1979r. w mieszkaniu R.L.Moczulskiego w Warszawie w obecności m.in. Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Stańskiego, Niny Milewskiej, Stanisława Krajskiego, Marka Lachowicza, lecz pod nieobecność zatrzymanego przez organa MO R.L.Moczulskiego został podpisany akt utworzenia "Konfederacji Polski Niepodległej". Przyjęto także wcześniej przygotowany projekt deklaracji ideowej oraz tymczasowy statut. Z dokumentów tych wynika, że KPN została powołana jako partia polityczna działająca w kraju i za granicą, przy czym jej ideowe założenia oparte zostały na scharakteryzowanym wyżej przygotowanym przez R.L.Moczulskiego programie. Wybór terminu proklamowania KPN, a także nadanie temu przedsięwzięciu rozgłosu za granicą nie było przypadkowe, chodziło bowiem o zsynchronizowanie tej proklamacji z odbywającym się w tym samym czasie w Londynie "Światowym Zjazdem Jedności z Walczącym Krajem". Z opinii Instytutu Badania Współczesnych Problemów Kapitalizmu wynika, że wspomniany "zjazd" został zorganizowany przez tzw."ośrodek legalistyczny" w Londynie. Ośrodek ten skupia elementy tzw."starej emigracji politycznej", które pozostały w Londynie po uznaniu w dniu 5.07.1945r. przez rządy USA i Wielkiej Brytanii Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej w Polsce i cofnęły swoje uznanie dla emigracyjnego rządu Rzeczpospolitej Polskiej. Skupione wokół tego "ośrodka" koła emigracyjne nie pogodziły się z tymi decyzjami rządów USA i Wielkiej Brytanii oraz uważają siebie za przedstawicieli tzw."państwa polskiego na wygnaniu". Wcześniejsze przekazanie przez R.L.Moczulskiego za granicę tekstu przygotowanego na ten zjazd w imieniu KPN wystąpienia, a także proklamowanie KPN

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

w dniu otwarcia zjazdu - musiało spowodować przy pomocy współdziałających z R.L.Moczulskim ośrodków zagranicznych uzyskanie poparcia dla KPN również "ośrodka legalistycznego" w Londynie. Zabiegi R.L.Moczulskiego,aby uzyskać w ten sposób wyróżniające poparcie i pomoc ze strony tego "ośrodka" nie zostały jednak uwieńczone pełnym powodzeniem,bowiem z cytowanej w opinii uchwały zjazdu wynika,że "ośrodek legalistyczny" postanowił jednakowo traktować wszystkie tzw."ruchy opozycji demokrytycznej" w kraju. Podobne postanowienia odnosiły się do funkcjonowania utworzonego na zjeździe tzw. "Funduszu Wolnego Słowa",który ma za zadanie udzielanie pomocy finansowej antysocjalistycznym ugrupowaniom w kryju. Z odnalezionego w toku przeszukania brudnopisu listu adresowanego przez R.L.Moczulskiego w imieniu KPN do E.Raczyńskiego w Londynie wynika,że KPN ostro występowała przeciwko temu,iż nie otrzymała przekazów pieniężnych z tego funduszu. O rezerwie,jaką "ośrodek legalistyczny" zachowywał wobec prowokacyjnej i awanturniczej działalności KPN w kraju i za granicą świadczy nadto przytoczone w opinii wystąpienie Jerzego Zalewskiego tzw."ministra spraw krajowych rządu RP" w Londynie na posiedzeniu tzw."Rady Narodowej RP" w dniu 23.02.1980r. Nie oznacza to jednak,że "ośrodek legalistyczny" nie popierał działalności KPN.

W świetle zgromadzonych w śledztwie dowodów,należy przyjąć,że były już wcześniej przygotowane kadrowo i organizacyjnie zagraniczne ośrodki KPN. W opinii biegłych politologów scharakteryzowana została działalność ośrodków zagranicznych KPN w USA.Kanadzie,RFN, Szwecji i Norwegii.

O powołaniu Biura Informacyjnego oraz Oddziału KPN w USA informował już od 30 września 1979r. tygodnik "Czas" w Kanadzie podając,że Biurem Informacyjnym kieruje Henryk Szuster,a prezesem Rady Oddziału KPN w USA jest Marian Orłowski. Działalność tego zagranicznego ośrodka KPN polega m.in. na organizowaniu zbiórek pieniężnych na rzecz KPN,wydawaniu "Biuletynu Informacyjnego KPN" a po aresztowaniu R.L.Moczulskiego także na organizowaniu na rzecz jego zwolnienia demonstracji m.in. przed Konsulatem Generalnym PRL w Nowym Jorku. W tych przedsięwzięciach H.Szuster i M.Orłowski ściśle współdziałają z K.Hanffem z organizacji

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

"Free Poland" a także redakcją tygodnika "Czas" oraz bezpośrednio podporządkowanym K.Hanffowi w USA czasopismem "Życie Polonii". Obydwa te czasopisma prezentują linię programową KPN.

Z ośrodkiem KPN w USA ściśle współpracuje także organizacja pn."Pomost",która identyfikuje się z programem politycznym KPN. Zbiera ona środki finansowe na działalność antysocjalistyczną w kraju,które przekazuje za pośrednictwem redakcji miesięcznika "Kultura" w Paryżu. Jak wynika z opinii Instytutu Badnia Współczesnych Problemów Kapitalizmu poprzez grupę "Pomost" realizowane jest powiązanie KPN z organizacją pn."Północnoamerykańskie Studium Spraw Polskich" w USA. Jest to organizacja pełniąca w systemie dywersji politycznej rolę koneepcyjno-programowego ośrodka naukowego. W kierowaniu studium ważną rolę spełnia prof.Andrzej Ehrenkreutz. Zakwestionowana w toku przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego korespondencja dowodzi istnienia bezpośrednich powiązań KPN z Północnoamerykańskim Studium Spraw Polskich,a zwłaszcza jego reprezentanta A.Ehrenkreutza z R.L.Moczulskim oraz pełnomocnikami KPN za granicą. Treść tej korespondencji wskazuje na trwałość i rozległość tych kontaktów,których przedmiotem było podejmowanie wspólnych działań na rzecz finansowania KPN i popularyzacji jej programu na Zachodzie.

Również w Kanadzie stosunkowo najwcześniej ujawniła się działalność KPN w trzech ośrodkach: w Edmonton /Alberta/,Winnipegu/Manitoba/,i Toronto /Ontario/. Na rozwój i aktywność ośrodków KPN w Kanadzie bezpośredni i zasadniczy wpływ wywiera poparcie i pomoc ze strony organizacji "Free Poland" i tygodnika "Czas", który faktycznie pełni rolę organu prasowego KPN na tym terenie. Zresztą redaktor "Czasu" J.Mroczkowski jest równocześnie reprezentantem KPN w Winnipegu,a do KPN deklaruje przynależność większość członków redakcji i stałych korespondentów tego pisma m.in.Aleksander Pruszyński,Konstanty Hanff,Władysław Gauza,Jerzy Kleban i Henryk Szuster. Znamienne jest,że listy A.Pruszyńskiego,K.Hanffa i W.Gauzy dotyczące działalności KPN odnaleziono w toku przeszukania w mieszkaniu Z.Wołyńskiego. Poza zbiórką pieniędzy na rzecz KPN wymienione ośrodki w Kanadzie zorganizowały także demonstrację przed Ambasadą PRL w Ottawie w dniu 28.05.1980 oraz spotkania działaczy KPN w Ośrodkach polonijnych,

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

a ostatnio organizują petycyjno-propagandową kampanię na rzecz uwolnienia R.L.Moczulskiego.

Działalność ośrodka KPN w RFN w Kolonii datuje się od początku 1980r. i pozostaje w ścisłym związku z przybyciem do tego kraju z Polski Macieja Pstrąg-Bieleńskiego,który jest jednym z sygnatariuszy aktu powołania KPN w Warszawie i przyjechał do RFN na podstawie wydanego mu przez władze polskie paszportu. Otrzymał on w październiku 1980r. azyl polityczny w RFN. Podkreślić należy,że przeciwko niemu prowadzona jest przez prokuraturę wojskową śledztwo o działalność wywiadowczą na szkodę PRL. Opublikowanie na łamach dwumiesięcznika "Criticon" nr.57 ze stycznia 1980r. wywiadu z M.Pstrąg-Bieleńskim o powołaniu i działalności KPN oraz jej programie,a także stosunku do sprawy zjednoczenia Niemiec,stworzyło warunki do działania KPN na tym terenie,a także zyskało poparcie redakcji niektórych czasopism,w szczególności związanych z CDU--CSU,oraz ośrodkami przesiedleńczymi w RFN. Próbę nawiązania współpracy z CDU-CSU potwierdza także skierowany przez M.Pstrąg-Bieleńskiego w dniu 1.09.1980r. list do przewodniczącego CDU H.Kohla. List ten opublikowany został w tygodniku "Czas" z 27.09.1980r. a jego tekst odnaleziony także w czasie przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego w Warszawie. Znamienne jest,że w liście tym M.Pstrąg-Bieleński m.in. apeluje o zmianę polityki współpracy gospodarczej z Polską,bowiem zdaniem KPN,polityka ta "de facto" umacnia reżim komunistyczny. Przede wszystkim skłania on H.Kohla,aby zaniechać udzielania kredytów Polsce,bowiem wszelka poprawa sytuacji gospodarczej kraju umacnia władze PRL. Sugeruje także,aby wszelkie kredyty dla Polski uzależnić warunkami politycznymi,a więc w istocie zwraca się do agresywnych,rewizjonistycznych kół RFN /CDU-CSU/ o podjęcie działań na szkodę Polski. O kontaktach tych świadczy również treść listów M.Pstrąg--Bieleńskiego skierowanych do św.Jarosława Szeptyckiego przebywającego w Brazylii. Podczas przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego zakwestionowano ponadto list do M.Pstrąg-Bieleńskiego organizacji "Burgeraktion Demokraten für Strauss",którą kieruje czechosłowacki emigrant L.Pachman,o poparcie akcji wyborczej na rzecz F.J.Straussa. Potwierdzeniem udziału w tej akcji M.Pstrąg-Bieleńskiego jest uznanie,jakie wyraził mu w liście z 13 sierpnia 1980r. K.Z.Hanff stwierdzając

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

m.in."Cieszę się niezmiernie,że działał Pan w ugrupowaniach na rzecz Straussa...". O podejmowanych działaniach na terenie RFN M.Pstrąg-Bieleński informował m.in. telefonicznie R.L.Moczulskiego,uzyskując aprobatę swoich poczynań. Dowodzi tego fakt takiej rozmowy zarejestrowanej przez R.L.Moczulskiego na taśmie magnetofonowej zakwestionowanej podczas przeszukania.

Z tytułu posiadanych prerogatyw w jakie wyposażony został M.Pstrąg-Bieleński przez kierownictwo KPN powołał on pełnomocników KPN we Francji Tadeusza Brzostka oraz w Hiszpanii - Jerzego Radłowskiego,a także w Argentynie - Aleksandrą Rawa-Jasińskiego.

Działalność ośrodka KPN w Szwecji prowadzi kilka osób m.in. Jerzy Kleban i Tomasz Strzyżewski w oparciu o niektóre ugrupowania emigracyjne. Formy i kierunki działania tego ośrodka są analogiczne jak w innych krajach.

Podobnie kształtuje się sytuacja w Norwegii,gdzie Biurem Informacyjnym KPN kieruje Władysław Gauza ściśle związany z R.L.Moczulskim oraz redakcją tygodnika "Czas" w Kanadzie.

Delegatury w Skandynawii stanowią podstawowe ogniwo w systemie łączności kierownictwa KPN w kraju z ośrodkami antysocjalistycznymi za granicą i spełniają rolę dwustronnego kanału przepływu informacji. Tą drogą napływają również środki finansowe z zagranicy na potrzeby organizacyjne oraz środki techniczne. Wydawany w Szwecji "Przegląd Informacyjny KPN" systematycznie zamieszczał komunikaty o wysokości gromadzonych za granicą i przekazywanych do kraju funduszy na działalność KPN. W numerze 4 "Przeglądu" ze stycznia 1980 zawarta jest m.in. informacja o przekazaniu do dyspozycji KPN 1100 dolarów USA.

O aktywnej działalności tych ośrodków i ich znaczeniu w strukturze organizacyjnej KPN świadczą dokumenty zakwestionowane w toku przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego.

Z ośrodka szwedzkiego KPN zostały przekazane do kraju pisemne instrukcje ściśle określające zasady budowy tajnej struktury organizacyjnej KPN,utajnionego systemu przekazywania informacji w układzie wewnątrzkrajowym i za granicą. Mikrofilm zawierający tekst tej instrukcji oraz innych dokumentów przekazała polskiej placówce dyplomatycznej anonimowa osoba podpisująca się "Patriota",która w załączonym liście wyrazi-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

ła swoje oburzenie działalnością i zamiarami KPN.

Z opisanych metod,form i treści działań podejmowanych przez zagraniczne ośrodki KPN ponad wszelką wątpliwość wynika,że polegały one na szerokiej popularyzacji programu i działalności KPN w celu zwerbowania członków i sympatyków oraz uzyskania efektywnej pomocy materialnej i poparcia wśród różnych ugrupowań polonijnych w krajach,gdzie działają. Działalność ta w układzie stosunków międzynarodowych godziła nie tylko w dobre imię lecz przede wszystkim w podstawowe interesy PRL.

Podstawę kadrową w kraju stanowiła grupa zwolenników programu R.L.Moczulskiego wywodząca się ze środowiska organizacji pn."Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela",a także z innych nielegalnych organizacji.

Na terenie Krakowa akces do KPN złożyła grupa pn. "Ruch Porozumienia Polskich Socjalistów",w której działali m.in. Krzysztof Gąsiorowski,Stanisław Palczewski,Romana Kahl-Stachniewicz,Krzysztof Bzdyl. Organizacja ta wydawała nielegalnie pismo pt."Opinia Krakowska",które podobnie jak redagowana przez R.L. Moczulskiego w Warszawie "Gazeta Polska" stały się organami prasowymi KPN. Do KPN przystąpili także członkowie organizacji pn."Narodowy Związek Katolików" w osobach jego założycieli Romualda Szeremietiewa,Tadeusza Jandziszaka,Macieja Pstrąg-Bieleńskiego i in.

Strukturę organizacyjną KPN ustalono w toku śledztwa na podstawie zeznań świadków Krzysztofa Gąsiorowskiego,Zygmunta Łenyka,Romany Kahl-Stachniewicz,Stanisława Palczewskiego,Zdzisława Pałuszyńskiego i in. Z dowodów tych wynika,że struktura organizacyjna KPN nie pokrywała się z administracyjnym podziałem kraju. Utworzono bowiem obszary: centralny w Warszawie, południowy w Krakowie,zachodni we Wrocławiu oraz północny w Szczecinie. Obszary dzieliły się na okręgi,a okręgi na obwody. Podział na okręgi i obwody był w trakcie organizacji i nie został w pełni przeprowadzony. Na czele obszarów stały kierownictwa akcji bieżących,które organizowały działania KPN w terenie.

Organem naczelnym KPN jest Rada Polityczna,której przewodniczącym był R.L.Moczulski,a po jego aresztowaniu w dniu 23.09.1980r. Romuald Szeremietiew. Skład Rady Politycznej nie był stały. Wchodzili bowiem w jej skład na ogół zmieniający się przedstawiciele

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

200

wszystkich obszarów KPN w kraju,a także niezmiennie trzon kierowniczy KPN w osobach R.L.Moczulskiego,R. Szeremietiewa,T.Stańskiego,T.Jandziszaka,M.Lachowicza i S.Krajskiego.

Na posiedzeniach Rady Politycznej określane były kierunki działalności KPN w oparciu o analizę sytuacji w kraju i za granicą. Mając na uwadze,że R.L.Moczulski,R.Szeremietiew i T.Stański zwykle wygłaszali na posiedzeniach Rady Politycznej w imieniu kierownictwa KPN programujące ich przebieg wystąpienia należy przyjąć,że Rada Polityczna służyła jako forum prezentacji poglądów tych osób na ogół akceptowanych przez pozostałych uczestników posiedzeń.

Jak ustalono w czasie śledztwa do czasu aresztowania R.L.Moczulskiego odbyły się cztery posiedzenia Rady Politycznej KPN.

W kwietniu 1980r. w Jeleniej Górze Rada Polityczna KPN wskazała m.in. na potrzebę opracowania programu społeczno-gospodarczego tej organizacji. Program taki nie został jednak opracowany.

Ponadto posiedzenia Rady Politycznej odbyły się w Warszawie i Międzylesiu. Po raz ostatni Rada Polityczna zebrała się 22.11.1980r. w Krakowie w mieszkaniu K.Gąsiorowskiego już pod nieobecność R.L.Moczulskiego. Ustalono wówczas,że p.o. przewodniczącego Rady Politycznej będzie R.Szeremietiew a także wysłuchano informacji o działaniach podejmowanych przez KPN w związku z Sesją KBWE w Madrycie oraz rozważano problematykę organizacyjną związaną z dalszym funkcjonowaniem KPN. Omówienia aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w Polsce dokonał Tadeusz Jandziszak.

W Lądku Zdroju 26 lipca 1980r. odbył się I Kongres KPN. Z treści komunikatu Sekretariatu Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN z dnia 28.07.1980r. opublikowanego w tygodniku kanadyjskim "Czas" nr.36 z 6.09.1980r. wynika,iż podczas Kongresu "...wiele uwagi poświęcono dwóm uzupełniającym się drogom prowadzącym do osiągnięcia niepodległości,przemianom ewolucyjnym,osiąganym wskutek presji społecznej na władze PRL oraz rozwiązaniom rewolucyjnym..."

Praktycznym organem kierującym działalnością KPN w kraju i za granicą było Centralne Kierownictwo Akcji Bieżącej /CKAB KPN/ w skład którego wchodzili ostatnio:

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

1. Robert Leszek Moczulski - przewodniczący Rady Politycznej - przywódca KPN;
2. Tadeusz Stański - kierownik obszaru centralnego KPN, odpowiedzialny również za sprawy organizacyjne KPN;
3. Romuald Szeremietiew - odpowiedzialny za sprawy ideowo-szkoleniowe KPN;
4. Tadeusz Jandziszak - kierownik obszaru zachodniego KPN we Wrocławiu;
5. Marek Lachowicz - przedstawiciel kierownictwa obszaru północnego KPN w Szczecinie;
6. Krzysztof Gąsiorowski - przedstawiciel kierownictwa obszaru południowego KPN w Krakowie;
7. Stanisław Krajski - kierownik pionu młodzieżowego KPN.

Zebrania CKAB KPN odbywały się co miesiąc i stanowiły forum wypracowywania koncepcji oraz dyrektyw bieżących działań KPN w kraju i za granicą.

Omówiona wyżej strukturę KPN wskazuje, że organizacja ta przyjęła paramilitarną strukturę działania umożliwiającą w miarę potrzeby przekształcenie jej w system sztabowo kierowanych jednostek bojowych. O takim właśnie charakterze tej struktury świadczy także, iż pozyskiwanej dla organizacji osoby podlegały kwalifikacji i podziałowi na członków jawnych i niejawnych, kandydatów i sympatyków. Wydawano także legitymacje oraz przyjmowano przysięgi. Tworzono z członków tzw. "trójki" lub "piątki" czyli drobne grupy umożliwiające zakonspirowanie. Członkowie KPN posiadali odznaki organizacyjne oraz płacili składki /20 lub 50zł/. Dla organizacji opracowany został hymn, którego tekst wraz z nutami odnaleziono w czasie przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego.

Inspiratorem i projektodawcą rozbudowy strukturalnej był Tadeusz Stański, który na jednym z posiedzeń Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej w Warszawie zgłosił propozycję powołania nowych komórek organizacyjnych, takich jak Wydział Młodzieżowy, Wydział Finansowy, Wydział Techniki, Wydział Organizacyjny, Wydział Kontrwywiadu, które miały funkcjonować na szczeblu centralnym KPN. Przedłożył on również projekt utworzenia w KPN dwóch struktur organizacyjnych. Jednej o charakterze jawnym, którą obejmować miała osoby znane już organom ścigania, oraz struktury utajnionej tzw. zastępczej. Struktura ta przewidywana była na wypadek

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

20A

podjęcia przez organa ścigania działań wymierzonych przeciwko kierownictwu KPN. Propozycja ta została przyjęta jako dyrektywa Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej. Zrealizowanie jej znajduje potwierdzenie w treści komunikatów i instrukcji zakwestionowanych podczas przeszukania u T.Stańskiego i R.Szeremietiewa po aresztowaniu R.L.Moczulskiego. Zawarte są w nich polecenia uruchomienia tajnych struktur organizacyjnych KPN z jednoczesnym zawieszeniem dotychczasowej jawnej działalności. Dowodzi to, iż zadania KPN miały być realizowane również w sposób zakonspirowany.

Konfederacja Polski Niepodległej prowadziła stałą agitację zmierzającą do pozyskania nowych członków. Liczba członków KPN nie została w toku śledztwa ustalona z uwagi na brak wiarygodnych informacji w jej wydawnictwach i publicznych oświadczeniach oraz stosowanie konspiracji. Świadczy o tym system numerowania legitymacji w dowolnym układzie pięcio lub sześciocyfrowym określonym dla każdego obszaru w inny sposób.

Sprawy centralnych wydawnictw KPN oraz utrzymywania kontaktów z ośrodkami zagranicznymi w zasadzie skupiał w swym ręku R.L.Moczulski. Był on częstym gościem w mieszkaniu Z.Wołyńskiego, w którym bywali także R.Szeremietiew, T.Stański i S.Krajski. Mieszkanie Z.Wołyńskiego służyło bowiem jako miejsce przechowywania licznych materiałów organizacyjnych i propagandowych KPN oraz spotkań członków kierownictwa KPN z różnymi osobami, w tym także obywatelami innych państw.

Poza przedsięwzięciami organizacyjnymi działalność KPN polegała na redagowaniu, druku i masowym kolportażu nielegalnych czasopism "Gazeta Polska" i "Opinia Krakowska" oraz ulotek i oświadczeń. Treść tych materiałów scharakteryzowana w opinii biegłych politologów wykazuje zasadniczą zbieżność z tezami programowymi opracowania R.L.Moczulskiego pt."Rewolucja bez rewolucji".

Ponadto organizowane były publiczne manifestacje w kraju oraz za granicą z różnych okazji. Manifestacjom tym towarzyszyła wzmożona akcja kolportażu wydawnictw, ulotek i oświadczeń KPN oraz transparenty, przemówienia i okrzyki z programowymi hasłami KPN. Przedsięwzięcia te były programowane centralnie, a realizowane przez kierownictwa poszczególnych obszarów oraz ośrodki zagraniczne KPN.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

W okresie działalności KPN zorganizowane zostały następujące akcje:

1. Na wiosnę 1980r. akcja związana z wyborami do Sejmu i rad narodowych. Podstawą działania KPN w tym zakresie była opracowana przez R.L.Moczulskiego tzw. "platforma wyborcza KPN" szeroko kolportowana w kraju i za granicą. Po bezskutecznej próbie wysunięcia własnych kandydatów na posłów w osobach m.in. R.L.Moczulskiego,T.Stańskiego,R.Szeremietiewa,K.Gąsiorowskiego, Stanisława Tora i Romana Kościuczka - ogłoszono bojkot wyborów pod hasłem "Chcesz głodować - idź głosować". W ramach tej akcji opracowany został również projekt Konstytucji,którego tekst odnaleziono w toku śledztwa w mieszkaniu Tadeusza Stańskiego.

2. W kwietniu 1980r. akcja związana z kolejną rocznicą ujawnienia grobów żołnierzy i oficerów polskich w Katyniu. Akcja ta zsynchronizowana została z analogicznymi działaniami za granicą pod hasłem obchodów 40-tej rocznicy tego wydarzenia. Wybór tematu tej akcji oraz aktywne poparcie jej przez KPN w kraju i za granicą wynikało z próby uzyskania poparcia emocjonalnego szerszych kręgów Polaków dla głoszonych w programie R.L.Moczulskiego antyradzieckich treści.

3. W dniu 11.11.1980r. akcja obchodów rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918r., której również nadano przede wszystkim charakter manifestacji antyradzieckich.

4. Po 23.09.1980r. organizowana w kraju i za granicą szeroka akcja na rzecz uwolnienia aresztowanego R.L.Moczulskiego i innych członków KPN. Manifestacje, ulotki,hasła i napisy związane z tą akcją poza treściami antyradzieckimi zawierają także nawoływanie do bezprawnego przeciwdziałania prawnym decyzjom organów państwowych.

Przebieg,zakres i sposób działania KPN w toku przeprowadzania tych prowokacyjnych przedsięwzięć scharakteryzowane zostały w zeznaniach licznych świadków oraz opinii politologów.

Członkowie głównych ogniw kierowniczych KPN prowadzący działalność antypaństwową utrzymywali się z funduszy KPN pochodzących głównie z przekazów pieniężnych płynących z zagranicznych ośrodków antysocjalistycznych,a w niewielkiej części ze składek członkowskich. Z tych samych środków finansowane były liczne

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

nielegalne wydawnictwa oraz wydatki organizacyjne KPN.

Narastające w lipcu i sierpniu objawy kryzysu społeczno-gospodarczego w Polsce zaktywizowały antypaństwową działalność KPN. Z kształtującą się w tym okresie nową sytuacją wewnętrzną kraju KPN wiązała nadzieje na przyśpieszenie realizacji swych programowych aspiracji. W tym właśnie czasie agitacyjno-propagandowej działalności KPN w kraju i za granicą zaostrzyły się akcenty antyradzieckie oraz wzmogło lżenie, wyszydzanie i poniżanie naczelnych organów i ustroju PRL. Działania te zmierzały do zepchnięcia narodu polskiego z nakreślonej przez PZPR drogi socjalistycznej odnowy kraju, na bezdroża politycznej walki przeciwko Partii, ustrojowi socjalistycznemu i wypróbowanym sojuszom międzynarodowym PRL. Programowana bowiem przez zagraniczne ośrodki antysocjalistyczne eskalacja takich działań prowadzić ma do wyprowadzenia Polski z obozu państw socjalistycznych i wprowadzenia jej w orbitę wpływów świata kapitalistycznego. Spełnienie tych zamierzeń zagraża podstawowym interesom PRL, godzi bowiem w niepodległy byt państwowy Polski i żywotne interesy narodu polskiego. Przykładem takiego postępowania może być m.in. treść wywiadu jakiego R.L.Moczulski udzielił telewizji RFN w dniu 8 września 1980r. oraz jego artykuł pt."Po sukcesie strajkowym" zamieszczony m.in. w ulotce wydanej przez "Biuro Informacyjne KPN" w Ameryce. Samozwańcze kreowanie się na przywódcę narodu polskiego leżało także u podłoża skierowania przez KPN godzącego w podstawowe interesy PRL memoriału do uczestników KBWE w Madrycie. Memoriał ten w mistyfikującej formie usiłuje uzasadnić rzekomy legalizm działania KPN a zarazem stanowi próbę zdyskredytowania w opinii międzynarodowej autorytetu PRL i jej naczelnych organów.

W ślad za tym R.L.Moczulski zamierzał także rozszerzyć front poparcia i pomocy dla KPN ze strony zagranicznych ośrodków. W szczególności z inicjatywy swoich zagranicznych mocodawców postanowił skierować do Radia "Wolna Europa" adresowany do wstystkich jego pracowników list otwarty domagający się szerszych publikacji o KPN.

Również R.L.Moczulski zamierzał utworzyć w kraju "Tymczasową Komisję Porozumiewawczą Ugrupowań Opozycyjnych w Polsce" z siedzibą w Warszawie. Projekt ós-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

wiadczenia w tej sprawie dotyczącego oprócz KPN także pięciu innych ugrupowań opozycyjnych pn."Ośrodek Myśli Ludowej","Ruch Chrześcijańsko-Społeczny","Krajowy Komitet Polskich Socjalistów","Ruch Młodej Polski" i "Komitet Obrony Życia Rodzinnego i Narodu" odnaleziono w czasie przeszukania w mieszkaniu R.L. Moczulskiego. Z treści oświadczenia wynika,że "Komisja" ta miała pełnić rolę "alternatywnego parlamentu polskiego". Na bazie tego porozumienia R.L.Moczulski zamierzał także powołać tzw. "podziemny rząd alternatywny",który przede wszystkim miał zagwarantować spłacenie zadłużeń Polski za granicą. Do realizacji tego prowokacyjnego zamierzenia szerowanego we wspomnianym już liście K.Z.Hanffa do M.Pstrąg-Bieleńskiego nie doszło wobec aresztowania R.L.Moczulskiego.

W parze z tymi przedsięwzięciami idzie szeroko w tym czasie uprawiana przez KPN w kraju i za granicą propaganda aby kraje kapitalistyczne zaprzestały udzielania kredytów PRL,bowiem umożliwia to poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej kraju oraz umacnia władze państwowe. Na ten temat R.L.Moczulski zamierzał także polemizować z warszawskim korespondentem paryskiej gazety "Le Figaro" Bernardem Marquerittem. Powielony tekst oświadczenia w tej sprawie został odnaleziony w toku przeszukania Julii Gerlach,która przyszła do mieszkania R.L.Moczulskiego podczas trwających tam czynności organów SB. Przyniosła ona także powielone teksty Komunikatu KPN z dnia 20.09.1980 w sprawie kredytów zagranicznych dla Polski oraz oświadczenia KPN,które miało stanowić załącznik do pisma adresowanego do redakcji "Le Figaro" z podaniem jego treści do wiadomości B.Marqueritta,PAP,AFP i NSZZ "Solidarność" w Gdańsku. Do wysłania tej korespondencji jednak nie doszło.

Aktem oskarżenia w sprawie niniejszej objęto ujętych członków Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN R.L.Moczulskiego,R.Szeremietiewa,T.Stańskiego i T.Jandziszaka.

W toku trwającego w niniejszej sprawie śledztwa Kierownictwo Akcji Bieżącej KPN obszaru południowego ogłosiło w dniu 27.11.1980r. komunikat o zawieszeniu dalszej działalności KPN na tym terenie. Wobec członka tego Kierownictwa Krzysztofa Gąsiorowskiego,który skorzystał z dobrodziejstwa art.128 §2kk.,a także wobec Zdzisława Pałuszyńskiego śledztwo zostało umorzo-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

ne na zasadzie art.11 pkt.2 kpk ponieważ czyny ich nie podlegają karze.

W celu uproszczenia i przyśpieszenia śledztwa w tej sprawie do odrębnego postępowania wyłączono sprawy: Marka Lachowicza, Krzysztofa Bździla, Zygmunta Goławskiego i Wojciecha Ziembińskiego.

Przesłuchani w charakterze podejrzanych R.L.Moczulski i T.Stański nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów potwierdzając jedynie w swoich wyjaśnieniach sprawowanie kierowniczych funkcji w KPN.

Romuald Szeremietiew nie ustosunkował się do treści przedstawionego mu zarzutu odmawiając składania wyjaśnień.

Przesłuchany w charakterze podejrzanego T.Jandziszak do winy się nie przyznał, przy czym złożył wyjaśnienie w części zgodne z ustalonym w śledztwie stanem faktycznym.

Objęci aktem oskarżenia w niniejszej sprawie R.L. Moczulski, R.Szeremietiew, T.Stański i T.Jandziszak spełniali inspiratorsko-kierowniczą rolę w utworzonej przez siebie organizacji, ukrywającej swe wrogie PRL cele i działalność pod mistyfikującą nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej". Jak wykazało śledztwo w niniejszej sprawie pod ich kierownictwem KPN, z inspiracji i przy aktywnej pomocy oraz poparciu wrogich Polsce ośrodków dywersji politycznej w tym także mającej jawnie dywersyjno-terrorystyczny charakter organizacji pn."Free Poland" /"Wolna Polska"/ w USA działała w celu zerwania jedności sojuszniczej PRL z ZSRR i innymi państwami socjalistycznymi oraz obalenia przemocą określonego w Konstytucji PRL ustroju socjalistycznego w Polsce. Działania te godziły w moc obronną kraju i zagrażały niepodległości oraz suwerenności PRL.

Podprokurator Wojewódzki
mgr. Tadeusz Gonciarz.

od wyd.:

W tekście zastosowano konieczne skróty /np.Polska Rzeczpospolita Ludowa - PRL/ nie zmieniając natomiast szyku wyrazów i zdań oraz interpunkcji. Błędy gramatyczne, stylistyczne i interpunkcyjne przepisano zgodnie z oryginalnym tekstem.

* * *

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

IX

PROCES

Dnia 2 czerwca 1981 roku rozpoczął się w Warszawie proces przeciwko czterem członkom kierownictwa Konfederacji Polski Niepodległej. Na ławie oskarżonych zasiedli ludzie, którzy wykazali bezkompromisową postawę w obronie historii, kultury i tradycji narodowej. Są to:

- Leszek Moczulski - historyk, prawnik, dziennikarz;
- Tadeusz Jandziszak - historyk;
- Tadeusz Stański - prawnik kanoniczny;
- Romuald Szeremietiew - prawnik.

Procesy polityczne nie są w Polsce powojennej niczym niezwykłym. Ten proces jednakże różni się od innych tym, że na ławie oskarżonych zasiada trzech prawników i historyk. Przywódcy KPN znaleźli się na ławie oskarżonych dlatego, że myśleli, czuli i postępowali inaczej, niż ci, którzy mają ich w imię "praworządności" sądzić.

W ławach dla publiczności zasiadają członkowie Konfederacji Polski Niepodległej i duża grupa sympatyków tej partii. Byli przedstawiciele regionalnych Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania oraz oczywiście studenci z Niezależnego Zrzeszenia Studentów z uczelni całego kraju. Dostanie się na salę rozpraw było utrudnione. Wpuszczano tylko te osoby, które posiadały przepustki. Ich ilość była ograniczona. W związku z tym wiele osób pozostało na korytarzu i tam oczekiwało na wieści z sali.

Rozprawa zaczęła się niewiele minut po wyznaczonym czasie. Ponieważ w składzie sędziowskim zaszła zmiana przewodniczącego składu proces rozpoczął się od początku. Na wstępie sąd poinformował strony, że Prokuratura Wojewódzka w Warszawie złożyła wniosek o zmianę środka zapobiegawczego w stosunku do oskarżonych - z dozoru MO na tymczasowe aresztowanie. W uzasadnieniu swojego wniosku prokuratura stwierdza, iż z ustaleń MSW wynika, że oskarżeni nie dopełniają obowiązku zgłaszania się w odpowiednich komendach MO i kontynuują programową działalność KPN oraz biorą

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

204

udział w spotkaniach w różnych miastach. Oskarżeni w odpowiedzi stwierdzili,że zgłaszali się do KMO w przepisanych terminach,tak jak to było ich obowiązkiem. Informowali również każdorazowo o zamiarze swojego wyjazdu.

Przewód sądowy rozpoczął się od odczytania aktu oskarżenia. Na pytanie sądu skierowane do Leszka Moczulskiego,czy przyznaje się do winy,oskarżony odpowiedział krótko: "Nie,nie przyznaję się". Jako jedyny w pierwszym dniu procesu składał wyjaśnienia Leszek Moczulski. Rozpoczął on od zarzutów wobec prokuratury. Stwierdził m.in.:"Zapis mojego wywiadu dla telewizji zachodnioniemieckiej jest sfałszowany". Wyjaśnił też,iż był w posiadaniu taśmy magnetofonowej z nagraniem swego wywiadu. Złożył tę taśmę w Sztabie Generalnym. Na ten temat powiedział:"Mój zapis wywiadu złożony w Sztabie Generalnym zniknął". W sprawie nagrań magnetofonowych,które były prezentowane w audycji TV na temat KPN L.Moczulski powiedział:"Taśmy są sfałszowane. Pochodzą z podsłuchu. Wymazano część mojej wypowiedzi i wstawiono głos kogoś innego". W związku z zarzutem o powiązania z zagranicą oskarżony powiedział m.in.,że w aktach znajdują się dokumenty o wątpliwej prominencji. Przywódca KPN mówił również o rewizjach jakie przeprowadzono w domach jego i jego przyjaciół. "My,którzy przyzwyczajeni jesteśmy do rewizji,pilnujemy,aby podczas tych rewizji nie przybyło zbyt wiele materiałów". L.Moczulski mówił o różnych innych metodach stosowanych przez MO i SB. Powiedział:"Bez stosowania takich metod ten akt oskarżenia by nie powstał". Kończąc wypowiedź na ten temat oskarżony stwierdził: "Prokuratura będzie mogła,jeżeli nie dziś to kiedyś, określić,co to jest korzystanie z przestępstwa". Przywódca KPN dał wyraz swojemu przekonaniu,że KPN jest partią legalną,gdyż w przepisach PRL nie ma norm dotyczących powstawania partii politycznych. Tak więc uważa on,iż zakładając partię on i jego polityczni przyjaciele nie wystąpili przeciw prawu,a jedynie wykorzystali furtkę,jaka w nim istnieje. W następnej fazie swojej wypowiedzi oskarżony przedstawił genezę powstania Konfederacji Polski Niepodległej. Powiedział on m.in.:"Na pytanie,kiedy zaczęliśmy tworzyć KPN,mogę odpowiedzieć bardzo dokład-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

nie. Latem roku 1959." Następnie L.Moczulski mówił o tym,że rok 1970 był sygnałem dla organizacji niepodległościowych. O tym,że w dniu 11 listopada 1973r. rozpoczęła się wstępna faza formowania KPN i że faza ta trwała do października 1975r. "Po czerwcu 1976r. stało się jasne dla mnie i dla ludzi,z którymi się politycznie przyjaźniłem,że czas działania nadszedł". Z powyższych wyjaśnień oskarżonego wynika jasno,że poszczególne etapy formowania się i krzepnięcia KPN związane są z ważkimi dla naszej najnowszej historii datami. Rok 1970. Rok 1976. Leszek Moczulski mówił też o roku 1980. O tym,że przewidywał to,co się stało w Sierpniu. Ci,którzy byli uważnymi czytelnikami jego broszury "Rewolucja bez rewolucji" wiedzą,że jest to prawda.

To,co działo się na sali rozpraw nasuwa pewną znamienną refleksję. W środkach masowego przekazu,służących propagandzie rządowej,mówi się ostatnio wiele o odnowie,demokracji i równocześnie jednym tchem o tym, że wszelkie odstępstwa od ideologicznej linii marksistowsko-leninowskiej mogą być zgubne dla kraju i narodu. A przecież to Karol Marks w swoich "Myślach" umieścił następujące stwierdzenie:"Prawo ścigające za przekonania nie jest prawem państwa dla obywateli, lecz prawem jednej strony przeciw drugiej". W tym kontekście proces przeciwko przywódcom KPN jest jednoznacznie rozumiany przez społeczeństwo.

/K.Ostrowska - Gdańsk/

*

3 lipca 1981r. - drugi dzień procesu.

Rano,przed rozprawą,zgromadził się na korytarzu tłum ludzi - sympatycy,ciekawscy,a także sporo osób, które poprzedniego dnia nie otrzymały przepustki. Przed rozpoczęciem rozprawy sędzia Jankowski miał zastrzeżenia odnośnie biało-czerwonych goździków leżących przed oskarżonymi.

Drugi dzień procesu był równocześnie drugim dniem składania wyjaśnień przez Leszka Moczulskiego. Wypowiedź jego była w swej treści oskarżeniem skierowanym przeciwko władzy "ludowej" w ogóle,a przeciwko organom sprawiedliwości podporządkowanym w gruncie

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

rzeczy SB w szczególności. W wypowiedzi swej nie był on oskarżonym. Był o s k a r ż y c i e l e m . Nie bronił się i nie tłumaczył. Powstanie Konfederacji Polski Niepodległej przedstawił jako obowiązek moralny jego i jego przyjaciół względem Polski i narodu polskiego, jak się wyraził "narodu od 40 lat uczonego bicia i oduczanego pracy". W Polsce podporządkowanej radzieckiej hegemonii, rządzonej totalitarnie przez PZPR, w której Polacy odzyskują świadomość narodową, Konfederacja Polski Niepodległej powstała jako partia pluralistyczna, skupiająca osoby o odmiennych często spojrzeniach na wiele kwestii ideowych, społecznych i politycznych, podporządkowane jednemu, nadrzędnemu celowi - o d z y s k a n i u n i e p o d l e g ł o ś c i, uznająca podstawowe prawo każdego narodu - prawo do samostanowienia. Takie prawa przysługują i narodowi polskiemu z jego wielowiekową tradycją tolerancji, zawsze wolnemu i niepodległemu lub o swą niepodległość walczącemu.

W innych okolicznościach, w innych czasach Polacy walczyli o swoje prawa z bronią w ręku. W obecnych układach politycznych Europy niepodległość odzyskać możemy tylko drogą ewolucyjnych przemian.

Do zawiązania Konfederacji Polski Niepodległej w dniu 1 września 1979r. skłoniły L.Moczulskiego i grupę jego przyjaciół trzy konieczności społeczeństwa:

1. warunki materialne, o które społeczeństwo upominało się wielokrotnie /1956, 1970, 1976/;
2. intelektualne: ogłupienie, stałe obniżanie poziomu kultury, prowadzące do zupełnego wyniszczenia kulturalnego narodu;
3. dewaluacja wartości moralnych.

Jako poparcie i dowód wniesienia aspektu moralnego do celów politycznych KPN L.Moczulski odczytał rozdział "Rewolucji bez rewolucji" pt."Priorytet wartości moralnych":

"/.../ Jest to rzeczywistość totalitarnego państwa, monopartyjnej władzy, eksploatacji ponad granicę ludzkiej wytrzymałości i podporządkowania silniejszemu sąsiadowi. Bardziej jeszcze jest to rzeczywistość cynicznych kłamstw, regresu moralnego, poniżenia człowieka i całego społeczeństwa - ozdobiona słowami, które mają świadczyć przeciwko sobie. My żyjemy nie tylko

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

w państwie totalitarnym - żyjemy w państwie totalitarnym,które uznało się za szczytowe osiągnięcie demokracji. Społeczeństwo polskie jest nie tylko eksploatowane przez system,który deklaruje,iż zniósł wyzysk człowieka nad człowiekiem i zaprowadził powszechny dobrobyt. Żyjemy nie tylko w kraju poddanym obcej potędze - żyjemy w kraju zniewolonym,który uroczyście głosi,że zawdzięcza wolność swojemu ciemiężcy. Oszustwo jest w PRL podstawową formą dialogu między władzą a społeczeństwem. Nie ma innych słów,jak kłamliwe,nie ma innej metody postępowania,jak manipulacja.

Współczesna formacja niepodległościowa dąży do niepodległości,ludowładztwa,pełni praw człowieka i obywatela,demokratycznych form funkcjonowania państwa. Osiągnąć to możemy tylko wówczas,gdy nie ograniczymy się do zwalczania samej totalitarnej władzy,ale zaczniemy od zwalczania kłamstwa,jako nadrzędnej normy życia publicznego i manipulacji,jako podstawowej formy społecznego organizowania ludzi.

Walczymy z siłami,które wydają się przemożne,gdyż mają dywizje z czerwonymi gwiazdami na czołgach,rozbudowane służby bezpieczeństwa,pieniądze,fabryki, środki przekazu i moc stanowienia fałszywego prawa. Jeśli możemy podjąć walkę i w tej walce zwyciężyć,to dzieje się tak dlatego,że dysponujemy siłami innymi, lecz większymi. Naszą siłą jest wierność wartościom nadrzędnym,poczucie godności i moc moralna narodu, prawda,gotowość do jawnego przedstawiania naszych celów i zamiarów. Tego wszystkiego brakuje naszym przeciwnikom/.../".

"/.../ W naszej walce najgroźniejszym przeciwnikiem jest nie tylko Związek Radziecki,czy też system PRL. Równie groźny przeciwnik czai się gdzieś wśród nas. To ułomność ludzka,małość,dążenie do politykierstwa,skłonność do manipulacji,skrywanie prawdziwych celów,cała źle pojęta gra polityczna,która jest niczym innym,jak nonsensowną gierką małych ludzi /.../".

"/.../ Polsce potrzebna jest polityka z podniesioną przyłbicą i wyprostowanym karkiem./.../ Czas najwyższy przywrócić blask i społeczną aprobatę takim zohydzonym nam ideałom,jak obowiązek,wierność,gotowość do ofiar,służba narodowi i Ojczyźnie./.../ Od 40 lat wmawia się nam,że wartości duchowe to coś podejrzanego,a przynajmniej wartego ośmieszenia./.../ Wstydźmy się pozornego realizmu niewolnika,który nie

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

tylko klęka, ale i oczy odwraca na widok pana, gdyż boi się, że ten dojrzy palącą się w nich nienawiść. Jeśli chcemy być ludźmi, którzy szanują sami siebie - - narodem, który rozstrzygnie o własnym losie - nie bójmy się patrzeć prosto w twarz. To oni się boją naszego spojrzenia. Wnieśmy im ten strach w serce./.../

Jako stanowisko przeciwne przedstawił walkę PZPR z politycznymi przeciwnikami prowadzoną przy pomocy wyrzucania z pracy, zastraszania, zamykania na 48 godz. /i więcej/ w brudzie i smrodzie, bez powietrza i światła. To nie jest - jak się wyraził - polityka, to nie jest nawet politykierstwo - to jest polityczne gangsterstwo i do tego oczywiście moralność nie jest potrzebna. Podsumował te tzw. tymczasowe zatrzymania, podpisywane bez zmrużenia oka przez jedną na ogół panią prokurator, słowami: "Nadstawialiśmy karku, żeby pokazać, że to nie boli". Zaprorokował też, że przyjdzie czas, kiedy Urząd Prokuratorski będzie oskarżony, a przynajmniej niektórzy jego przedstawiciele.

Rozprawa trwała /z dwiema przerwami/ od 9.30 do ok.13.40. Trzecia przerwa była niezamierzona, sąd zarządził ją na wniosek obrony w celu sprawdzenia, czy na sali rozpraw nie ma urządzeń nagrywających. Na sali magnetofonów nie było, natomiast dwie małe salki obok, z przewodami wychodzącymi na salę rozpraw, były zamknięte, a klucze tajemniczo zginęły. Ujawniono przy "przyokazji" młodego człowieka dokonującego nagrań wbrew postanowieniu sądu, wbrew woli oskarżonych i obrony, nie posiadającego żadnych dokumentów, na podstawie których mógłby uzyskać przepustkę. Okazało się, że jednak ją posiada /dostał od kolegi - jak wyjaśnił/, wylegitymować się niestety nie potrafił w dalszym ciągu. Utrzymywał, że pracuje w RSW "Książka-Prasa-Ruch" i nagrań dokonuje dla celów "archiwalnych". Wobec powyższego został przez sąd wyproszony z sali, jako że fakt jego zatrudnienia w RSW był wątpliwy, a tłumaczenie nagrywania dla tej instytucji nieprzekonywujące.

Sąd wyznaczył termin następnej rozprawy na 7.07.br.

/A.Maraszewska - Gdańsk/

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

7 lipca 1981r. - trzeci dzień procesu.

Dnia 7 lipca kontynuowany był proces przywódców Konfederacji Polski Niepodległej.

W dalszym ciągu wyjaśnienia dotyczące zrozumienia aktu oskarżenia składał przewodniczący Rady Politycznej KPN, Leszek Moczulski. W jasno podawanych argumentach udawadniał legalność Konfederacji. Za podstawę tej argumentacji przyjął art.276 kk./zakładanie i uczestniczenie w nielegalnym związku mającym na celu przestępstwo/, na bazie którego zbudowano akt oskarżenia. Artykuł ten będzie miał podstawowe znaczenie przy rozstrzyganiu o winie lub niewinności oskarżonych.

Wychodząc od przepisów Konstytucji dotyczących praw obywatelskich Leszek Moczulski przypomniał, że obywatelom PRL przysługuje m.in. prawo zrzeszania się. Korzystając z tego prawa oskarżeni założyli partię polityczną. Jednakże w polskim ustawodawstwie brak jest przepisu, który regulowałby tryb powstawania partii politycznych. Tym samym podniesienie przez prokuraturę w akcie oskarżenia kwestii nielegalności KPN jest b e z z a s a d n e . W związku z tym należy odpowiedzieć na pytanie: co jest zgodne z prawem? Według Leszka Moczulskiego legalne jest to, co jawne i robione zgodnie z prawem. Natomiast w akcie oskarżenia prokuratura a n i r a z u nie wskazała przepisu, który z ł a m a l i b y oskarżeni tworząc KPN. Ma tu zastosowanie paremia rzymska, rządząca wszystkimi nowoczesnymi systemami prawnymi: "Nullum crimen sine lege"/nie ma przestępstwa bez przepisu prawa/.

Prokuratura stwierdza dalej, że istnieje związek, "tzw.KPN", mający na celu przestępstwo i przyjmuje to bez dowodu jako aksjomat. W związku z tym L.Moczulski powiedział, że nie przestępstwo jest celem KPN, lecz niepodległość Polski! Czyż można uznać za przestępstwo dążenie do tego, aby Polska uzyskała niepodległość? Żeby to osiągnąć należy zmienić ustrój, gdyż właśnie on spowodował największą w historii katastrofę. Po 36 latach pracy Polaków doprowadzono kraj do ruiny. Stało się to w pewnym systemie ustrojowym. W interesie Polski musi on być, jako system zły, zmieniony.- zmieniony zgodnie z prawem, z Konstytucją. A środkiem do zmiany ustroju jest zmiana samej Konstytucji /w spo-

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

207

sób w niej przewidziany/!

Po przerwie sąd przypomniał złożony przez prokuraturę wniosek o zmianę środka zapobiegawczego: z dozoru MO na areszt tymczasowy. W wniosku prokuratura udawadniała, jakoby oskarżeni nie dopełniali obowiązku meldowania się w komendach MO oraz prowadzili, pomimo rzekomego zakazu sądu, działalność programową KPN, polegającą na spotkaniach ze społeczeństwem.

W odpowiedzi na wniosek głos zabrali obrońcy. Mecenas Tadeusz de Virion wskazał m.in. na to, że aby zastosować areszt tymczasowy oskarżeni musieliby podejmować działania utrudniające prawidłowy tok procesu tzn. musieliby się ukrywać lub uprawiać tzw. matactwo /nakłanianie do fałszywych zeznań/. Z dowodów przedstawionych przez prokuraturę nic takiego nie wynika. Natomiast z materiałów tych oraz z dokumentów dostarczonych przez organa MO i wyjaśnień złożonych przez oskarżonych można wyciągnąć jedyny wniosek: prokuratura poprzez celowe opóźnianie dostarczania oskarżonym wezwań do stawienia się w KMO usiłowała doprowadzić do złamania przez nich nakazu sądu ! Oskarżeni wykazali maksimum dobrej woli i uczynili zadość swoim obowiązkom.

Prokuratura także po swojemu starała się zinterpretować uprzednie postanowienia sądu. Otóż sąd nie zakazał oskarżonym wydalania się z określonego miejsca, ani też nie nałożył na nich obowiązku uzyskiwania na wydalanie się zezwolenia, lecz tylko nakazał meldowanie się oraz z a w i a d a m i a n i e o planowanym wyjeździe. W związku z tym, wbrew twierdzeniom prokuratury, mają oni prawo poruszania się po całym kraju.

Odnośnie kontynuowania działalności programowej KPN mec. de Virion /a także pozostali obrońcy/ stwierdził, że zostało to sprowokowane przez postawę prokuratury przed uchyleniem aresztu tymczasowego. Prasa, radio i TV, opierając się na materiale dostarczonym przez prokuraturę, prowadziły przez długi czas oszczerczą i niewybredną kampanię propagandową przeciwko oskarżonym. Działo się to jeszcze przed wniesieniem do sądu aktu oskarżenia. M.in. w jednogodzinnym "spektaklu TV" przedstawiciel organów ścigania informował o celu i programie KPN opierając się na materiałach

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

zebranych w czasie postępowania przygotowawczego,które nie powinny być udostępniane,a ich pochodzenie było conajmniej dziwne. Kampanię taką prowadzili również przedstawiciele najwyższych władz partyjnych i państwowych,roszcząc sobie prawo do wymierzania sprawiedliwości w zastępstwie organów do tego powołanych. W czasie,gdy środki masowego przekazu oraz władze prowadziły nagonkę na przywódców KPN,ci ostatni nie mieli żadnej możliwości obrony,ponieważ znajdowali się w areszcie. I dlatego też nie można im stawiać zarzutu,że spotykali się z ludźmi i wyjaśniali wszelkie wątpliwości,które powstały na skutek tej akcji. Oni się po prostu bronili ! Było to ich prawem,a jednocześnie - wobec wagi oskarżeń - obowiązkiem ! Teraz prokuratura zamierza,poprzez zastosowanie aresztu tymczasowego,osiągnąć efekt,który już teraz w świadomości społecznej przesądziłby o winie oskarżonych. Miałoby to zasugerować społeczeństwu,że sąd obecne ich działania uważa za sprzeczne z prawem. "Obecnie można odpowiedzieć na pytanie - stwierdził mec.Piersiewicz - dlaczego w ogóle wpłynął do sądu taki wniosek ? Chodziło o to,aby nie dopuścić do spotkania społeczeństwa z oskarżonymi,do konfrontacji rzeczywistości z faktami podanymi przez środki masowego przekazu".

Wystąpienia obrony można podsumować słowami mec.Siły-Nowickiego:"Prawnie wniosek prokuratury jest bezzasadny,społecznie jest prowokacją !".

Obrona zwróciła się do sądu o nieuwzględnianie wniosku prokuratury z powodu jego bezzasadności.

Po ponad godzinnej przerwie sąd wydał postanowienie oddalające wniosek prokuratury jako nieuzasadniony.

Prok.Bardonowa dała wyraz swemu niezadowoleniu z wydanego postanowienia i zapowiedziała złożenie zażalenia w Sądzie Najwyższym. Jednocześnie określiła wypowiedzi obrony jako niewybredny w słowach i w treści atak na Urząd Prokuratorski.

Obrona złożyła wniosek o zmianę sali rozpraw /ze względu na jej skandaliczną ciasnotę/ oraz spowodowanie przez sąd zakończenia pod oknami sali "koncertu młotów pneumatycznych",utrudniającego przebieg rozprawy.

Sąd wyznaczył następne terminy rozpraw na 23,24,27, 28,29,30 i 31 lipca oraz na 3 sierpnia o godz.9.00.

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

208

W dniu 9 lipca Sąd Najwyższy w odpowiedzi na zażalenie złożone przez Prokuraturę Wojewódzką w Warszawie, uchylił postanowienie Sądu Wojewódzkiego i zmienił wobec Leszka Moczulskiego, Tadeusza Stańskiego i Romualda Szeremietiewa dotychczasowy środek zapobiegawczy - dozór MO na areszt tymczasowy. W stosunku do Tadeusza Jandziszaka utrzymano, ze względu na stan zdrowia, dozór MO. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy podał argumenty prokuratury.

/B.Sadowska i
J.Sciobłowski -
- Wrocław/

Od wydawcy: Z powodów technicznych nie możemy zamieścić sprawozdania z kolejnych dni procesu przywódców KPN. Przepraszamy.
Relacja pełna ukaże się nakładem NZS UWr. w terminie późniejszym.

OBUiAD Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

X

Oświadczenie Prezydium Krajowej Komisji Koordynacyjnej Niezależnego Zrzeszenia Studentów z 13 lipca 1981 roku

w sprawie ponownego aresztowania działaczy politycznych, członków Konfederacji Polski Niepodległej.

W związku z ponownym aresztowaniem Leszka Moczulskiego, Tadeusza Stańskiego i Romualda Szeremietiewa, Prezydium KKK NZS stwierdza co następuje:

1. Aresztowanie to jest kolejnym dowodem braku niezawisłości sądów i uzależnienia ich od czynników partyjno-rządowych.
2. Fakt ten budzi obawy co do tego, że wyrok, który ma zapaść w tym procesie będzie podyktowany celami politycznymi, a nie oceną działalności oskarżonych w świetle obowiązujących norm prawnych.
3. Jest to kolejny przejaw lekceważenia społeczeństwa, które wielokrotnie wyrażało swą dezaprobatę w stosunku do poczynań władz w sprawie KPN. Ponad 2 mln. obywateli PRL podpisało petycję, w której domaga się umożenia sprawy. W kilkunastu miastach odbyły się wielotysięczne manifestacje zorganizowane przez NZS z żądaniem uwolnienia więźniów politycznych, miały miejsce głodówki protestacyjne.
4. Zważywszy na bardzo ciężką sytuację społeczno-ekonomiczną i polityczną, która powoduje utrzymujące się stale napięcie społeczne, to ponowne aresztowanie ma charakter wybitnie prowokacyjny.

W świetle powyższego Prezydium KKK NZS kategorycznie domaga się natychmiastowego zwolnienia Leszka Moczulskiego, Tadeusza Stańskiego i Romualda Szeremietiewa i umorzenia sprawy im wytoczonej.

* * *

IPN BU 0141/3 t.39

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów w Warszawie

101 209

SPIS TREŚCI

WSTĘP..... 4
I.AKT KPN..... 5
II.DEKLARACJA IDEOWA..... 8
III.TYMCZASOWY STATUT KPN..... 11
IV.DOKUMENTY KPN..... 18
A.Platforma wyborcza..... 18
B.Rezolucja Rady Politycznej z dnia 22 stycznia 1980r. 31
C.Oświadczenie Rady Politycznej z maja 1980r. 36
D.Komunikat Rady Politycznej z dnia 17 maja 1980r. 39
E.Oświadczenie Rady Politycznej z dnia 22 listopada 1980r. 41
F.Warunki przezwyciężenia kryzysu..... 42
G.Komunikat Kierownictwa Akcji Bieżącej z dnia 12 stycznia 1981r. 44
V.WYWIAD L.MOCZULSKIEGO DLA "DER SPIEGEL'A". 46
VI.DO UCZESTNIKÓW KBWE Madryt 1980..... 50
VII.WYWIAD T.JANDZISZAKA..... 59
VIII.AKT OSKARŻENIA..... 69
IX.PROCES..... 90
X.OŚWIADCZENIE PREZYDIUM KKK NZS..... 100

OBUiAD w Warszawa

IPN BU 0141/3 t.39